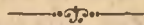

ALBINA

REVISTA POPULARA

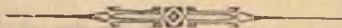
Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	▲	P. Dulfu
G. Coșbuo	▲	V. S. Moga
G-I.P.V.Năsturel	▲	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	▲	Gr. Teodossiu
I. Otescu	▲	C. C. Pop.-Tașcă.

Al. Gruber
BUC

Noua Parfumerie și Drogerie Medicinală TGMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone alese, briliantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și comestice igienice, pieptini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, thermometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tuatele.

Articole pentru menagiu, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirt denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografise. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sârmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese, rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru ceaiuri în și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat ulei din ficat de morun pentru cura de iarnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bugiile, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, ceaiuri, drageie, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferinșilor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de caucinci și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetriceii și Chirurgiei, Opticeii și Dentisticeii, ca : vată și tifloane, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Lehuse, pompe trage-lapte și biberoane, ploști și lighiane de porțelan, specule, ață de mătase și ace, siringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulversitoare și vaporisitoare, preservative, suspensoare, thermometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porțelan, ochelari, foarfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Poveștile Uței țineau adesea loc de mâncare lui Niculiță.

Eră în ziua de stântul Petru. Toader, tatăl copiilor, nu plecaseră la cărăușie. Sătul de drumuri, după ce-a mâncat, s'a dus în livadă și s'a culcat ascuns în earba mare până la brâu.

Mărioara și cu frate-său au fugit și ei din casă, doar ar mai scăpa de gura Ileanei, care nu-i mai slăbea cu ocările și blestemele. Au mers încet tocmai sub un măr din fundul pomătului. Fetita, și-a culcat frățiorul cu capul pe brațe și-a început să-i cânte: «Maștiha m'a tăiat; în oală m'a fiert, tata m'a mâncat, oscioarele sub masă le-a aruncat. Surioara mi le-a adunat și sub un pom le-a îngropat. La patruzeci de zile suflețelul în porumbel s'a prefăcut.» Fetita cânta trăgănat, duios, așa cum îi eră inima, i se părea că dânsa e fata din poveste. La urmă oftă adânc de jalea cântecului, băiețelul oftă și el de mila băiatului tăiat și zise:

— Rău e fără de mamă?

— Niculiță, puicule, e rău când n'ai mamă adevărată. Cum ne bate! Poate odată și dânsa o face ca maștiha din poveste. Auzi tu, Niculiță?

— Aud, dar eu nu vreau să mă taie, că doare. Nu-i așa, Uțo?

— Nici eu nu vreau. Știi una, hai să fugim în lume, de cât să răbdăm foame și bătaie.

— Să fugim, Uțo.

— Seara când a venit tata și ne-a chemat la masă, dânsa a sărit cu gura c'am mâncat. Noi, bieții, eram flămânzi. Dela amiazi, c'o bucată de mămăligă și de borș cu burueni. Dânsa a mâncat în ascuns ouă. Am văzut găoacele la gunoiu. Zice că le vinde să ia sare și gaz, parcă tata nu-i dă bani. Când a întreat-o de n'are ouă a zis: «De unde? Le mănâncă hămisiții de copii.» Tare-i rău fără de mamă, Niculiță.

— Rău, Uțo, tare rău!

— A adus tata pește și pâne. Nouă nu ne-a dat nici cât la un șoarece. Să fi cerut eră vai de pielea noastră. Când nu-i tata acasă, mă bate, și de necaz, te bate și pe tine fără de milă.

— Da, și mă doare.

— Mâna și spatele mi-s vinete de eri, când mi-a tras cu

cobilita că n'am venit curând dela apă. Să nu fi tu, Niculiță, m'aș duce pe gărlă ca fata morarului. Pe cea lume poate o fi mai bine.

— Acolo nu ți-e foame și nu te bate.

— Poate ași găsi pe mămuca cea bună. Ții tu minte Niculiță cum ne la și ne pieptănă de cu milă?

— Asta eră să ne opărească.

— Nu i e milă de noi. Mămuța, sâraca, de căpătă un covrig, ni l aduceă nouă.

— Asta s'ascunde și nu ne dă nici ce-aduce tata.

— N'am avut noroc ca alți copii. Dimineața, Tincuța s'a dus cu mă-sa la biserică. Mi-a zis: «Tu nu mergi?» Știi una, Niculiță, să fugim de-acasă.

— Unde?

— Incotro ne or duce ochii. Foame și bătaie găsim ori unde.

— Să fugim, Ușo.

Copiii stau tăcuți.

Par'că hotărârea le mai ogoiase suferința. Niculiță ațipi. Mărioara îl privi un răstimp cu drag, pe urmă își rezemă capul de pom, și-o firă somnul și pe ea.

De odată copila sări ca arsă, Ileana venise pe la spate c'o nua și începă a o lovi, zbierând:

— Dormi, duglișo. Nu plătești nici mămliga. Du-te, adă apă și toarnă la pasări. Pier de sete și tu dormi, dormir-ai somnul mâni-tii, că bun odor mi-a lăsat pe cap. Tată-tu se plimbă la crâșmă și eu să vă robesc, mânca-var prăjiți?

Ușa tremură ca varga. Niculiță, trezit din somn, începă a plânge.

— Ce urli, diavole, că te croesc.

Toader auzise și văzuse tot. Jalea copiilor, hotărârea de a-și lua lumea în cap îl arsese la inimă. Când a mai văzut cum zmeoaica de nevastă-sa lovea în Mărioara făr de milă, îl prinse o furie și necaz, că sări ars din loc și luă nua din mâna Ileanei, strigând:

— Ar trebui s'o rup de spinarea ta. Cum te 'nduri să dai într'un copil crud mai rău ca 'ntr'un câine?

— Ce! m'ai luat argată lor! Ei să doarmă, eu să muncesc?

— Te-am luat să le ții loc de mamă. Eu aduc de toate și copiii miei rabdă foamea.

— Te-au umplut diavolii de minciuni. Din pricina lor n'am traiu în casă. Mai bine nu mă măritam decât să fiu de râsul copiilor altuia.

— Ascultă, femeie, cu sila nu te-am luat nici nu te ții. Destul rabd de un an: copiii neprimeniți, mai rău ca de Țigan. Ce-au avut dela biată mă-sa s'a rupt. Cusutu-le-ai tu, barim, o cămașă? Am adus fetei de o rochiță și ți-ai făcut trei șorțuri. Broboada i-ai dat-o surori-tii. Goi îi lași, flămânzi îi ții, de bătut îi bați, le ești ciumă, nu mamă. Ia-ți ce-i al tău să te duc de unde te-am adus.

— Dar ce m'ai luat de pe drumuri?

— Altfel să știi că intru în păcat. Nu pot răbdă să-mi văz copilul de râsul tău. Ai crezut că o să fiu surd și chior, că te voiu lăsa să-ți joci caii cum îți place? Nu, dacă erai cu milă de copiii mei, m'ași fi robit și pentru tine; doar vezi, bețiv nu-s, leneș nu, muncesc și aduc la casă; dar din munca mea vreau să aibă parte și copiii mei. Nu să-și ia lumea 'n cap ori să se înnece ca fata lui Petruț. Ala nu-i tată, e câine.

— Te uiți tu în gura copiilor. Imi faci zile amare. Să vedem ce-o zice judecata.

— Pân la judecată, eu te scot afară. Să nu te văd în casa mea. Judecătorii au să priceapă că nu pot ținea călău copiilor. Uit'e, trupul fetei e vânăt ca postavul. Intr'un câine și dai mai cu milă. Ce-ți sunt ei vinovați? Doar biata maică-sa nici nu-ți știă de nume, să zici că-i porți ură; copiii sunt buni; cât a trăit răposata n'a pus mâna pe ei. Și tu îi ucizi.

— Minciuni!

— Cum minciuni? Vin aci, Măriuță.

Copila s'apropie tremurând ca varga. Toader ridică mâneca dela cămașa fetei. Mâna și spatelul erau vergi vinete.

— Ce mai zici, aspido? Mama pădurii va fi mai blândă cu niște copii nevinovați.

— S'o fi lovit.

— Cu ce te-a bătut, Uțo?

— Cu cobilița, că n'am venit curând dela apă. Dar n'am putut, că era năvală.

— Rușine! Se vede că voi femeile sunteți mai anapoda decât lupoacele. Uit'e Călin, tată vitreg, și cum îngrijește de copii! I-a dat la școală, îi poartă curat, nu-i bate.

— Copiii trebuie să știe de frică. Tu ești moale, n'am să-i las doar să-mi sară în cap. Copilului să-i dai de mic învățătură.

— Dar să-l ucizi, să-l ții nemâncat și neprimenit, asta-i învățătură? Ție-se de tine. Tu, Ușo, du-te și chiamă pe bună-ta să rămâe cu voi.

Toader încărcă frumos calabalâcul Ileanei și-o duse în satul ei, hotărît să se despartă.

Sofia Nădejde

Cetatea Colței și întăriturile dela Selea.

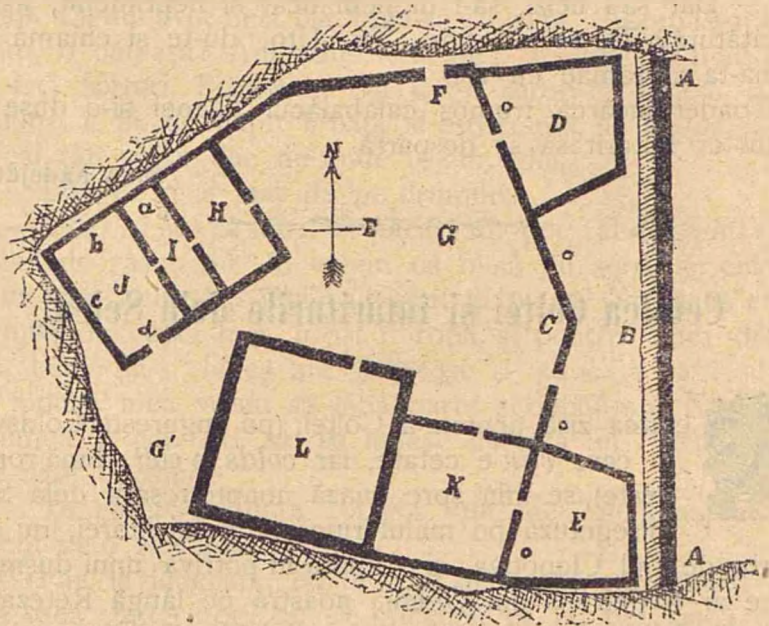
Cetatea zisă acuma a Colței, (pe unguneste Coldsvar, în care *var* e cetate, iar *colds* e *colț*, după românește), se află spre miază noapte-resărit dela Sarmisegetuza pe malul ripos al riului Morei, nu departe de riul Clopotiva, și-o apără în potriva unui dușman, care ar fi pătruns din Oltenia noastră pe lângă Retezatul, coborându-se de-a lungul văii riului Morei. Spre miază-noapte dela ea se întinde Valea Streiului pân la Mureș. Cetatea aceasta e făcută pe Columna lui Traian, dar Petersen și Cichorius au crezut-o că e Sarmisegetuza, văzută de departe. D-l Teohari Antonescu înse a dovedit că învățații sus pomeniți s'au înșelat. În adevăr, din tericire, ruinele Colței sunt foarte bine păstrate și nu încape îndoiială că d-sa a nimerit bine.

Zidul din tață — întors spre resărit — e făcut din două jumătăți, aproape de-o potrivă. În jumătatea din dreapta eră o poartă, cu un turn de-asupra. Turnul era cu două caturi, c'o fereastră mare sus și cu două mici jos. Jumătatea de zid din stânga era parte încovoiată nișel, parte dreaptă.

Dăm aci planul cetăței.

Dacă intrăm pe poarta F de pe laturea dela miază-noapte, poartă de 2^m,50 lărgime, dăm într'o curte îngustă și neregulată, cu clădiri din jur în prejur. Spre apus se văd trei camere în șir, H, I, J, di'ntre cari cea din mijloc e pe jumătate mai îngustă de cât celelalte două. Spre

resărit era un zid (0,0) cu câte un turn la capete (D, E); iar spre miazăzi e o cameră, K, în care se intră printr'oușă și din care prin altă ușă se intră în turnul E. La miază

Planul ruinelor dela Colțea.

ăzi se află un turn pătrat L, mai înalt de 16 metri. Fiecare latură era de peste 10 metri, iar zidul gros de 2 metri. Turnul era cel puțin cu trei caturi, cum se vede de pe urmele grinzilor în ziduri. Fereastra de jos, dela latură de miazăzi era mare, largă, înprejmuită cu lespezi de piatră și de-asupra cu arc boltit. Pe latură apuseană e altă fereastră. Cetatea, fiind clădită pe un colț de munte prăpăstios, eră foarte tare dela sine și prin zidurile și turnurile cu cari eră înzestrată, dar arhitectul nu s'a mulțumit cu atâta, ci a făcut un șanț adânc în fața feței resăritene A, B; iar mai departe, la 50 de metri, unde limba de pământ e mai îngustă, a mai făcut un șanț larg de 5 metri și cu pământul scos din el o dâlmă înaltă de 4 metri. Spre resărit și spre apus de limba de pământ sunt prăpăstii de spăriat.

Dar drumul spre Sarmisegetuza nu eră deschis și neapărat nici di'nspre Porțile de fier. Pe Columna lui Traian se văd niște întărituri, iar la trecătoarea Selei se află și

până azi ruine de ziduri și de turnuri. D-l Teohari Antonescu, ținând seamă de arăturile Columnei și de ruinele de azi, închee că s'au înșelat acei cari și-au închipuit că maestrul a aretat și aci tot Sarmisegetuza, măcar că nu seamănă nici împrejurimile, nici întăriturile cu ale acesteia.

D-l Teohari Antonescu nu primește părerea celor cari cred că Sarmisegetuza a ramas în puterea Romanilor după războiul cel di'ntâiu și că, în al doilea, capitala lui Decebal ar fi fost altă cetate. D-sa crede că, între alte îndatoriri ce Traian a pus Dacilor, după ce i-a înfrânt întâiași dată, a fost și dărâmarea întăriturilor dela Porțile de fier și părăsirea satelor de-acolo. D-sa mai crede, sprijinit pe arăturile Columnei lui Traian, că tot Sarmisegetuza a fost capitală și după înfrângerea întâia, dar mai întărită. Așa zisul palat al lui Decebal, alipit lângă laturea resăriteană a cetății, a fost zidit înaintea de războiul al doilea. Poate că garnizoana romană o fi stat la Dealul lui Balint, la miază-noapte-resărit de Sarmisegetuza, unde se află urme de zidărie, de șanțuri și de turn. In tocmai cum se arată pe Columna lui Traian, turnul era rotund și zidul încunjurător de-asemena rotund.

St. N.

Pomii neroditori.

Revista *Economia* dă următorul sfat ca să facem să rodească pomii neroditori. Ramurele tinere de 1 sau 2 ani, le îndoim în jos și le legăm fără de a le tăia, în forma unui arc din partea de desupt a crengii, cu piele de tei, ori cu nuiele de salcă. Cât de tare să se îndoie ramurile, depind totdeauna de pomul respectiv. Un pom cu frunzișul des și cu crengi multe, suferă, ba și are de lipsă ca vârful ramurei să ajungă chiar la partea din jos, formând astfel un cerc închis. La alți pomi e destul a înduplecă ramurile numai într'atâta, ca între vârf și între partea groasă să rămână încă loc de o palmă. La nici un caz însă nu e bine să legăm toate ramurile; unele trebuie lăsate libere. Urmarea legării e că ramurile îndoite desvoltă o mulțime de muguri de floare, care aduc apoi și rodul dorit. Pomul producând muguri mulți, și-ar da toată putere în decurs de 2—3 ani și după aceea ar trebui să se usuc.

Din învățăturile Mântuitorului.

Adevăr zic vouă, de veți avea credință și nu vă veți îndoii, nu numai veți face aceasta ce s'a făcut smochinului, ci chiar de veți zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, se va face.»

Sunt aproape două mii de ani de când se nascu, în micul orașel al Iudeei, Betleem, Domnul nostru Isus Hristos.

De atunci au curs timpuri și mai bune și mai rele, au răsărit oameni și mai înțelepți și mai puțin înțelepți, civilizațiunea și cultura au înaintat mereu, mințile s'au ascuțit; dar nici una din aceste minți n'a putut da naștere unor idei mai înalte, unor învățături mai bune decât ale fiului Fecioarei din Nazaret. Pildele și învățăturile lui n'au fost și nu vor fi ajunse, căci El este «Fiul lui D-zeu unul născut, carele din tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii». El este: «Dumnezeu adevărat din D-zeu adevărat».

Intre Frumoasele Lui învățături este și aceasta:

«Adevăr zic vouă, de veți avea credință și nu vă veți îndoii, nu numai veți face aceasta ce s'a făcut smochinului, ci chiar de veți zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare se va face».

Prin aceste cuvinte, Fiul lui Dumnezeu voiește să arate discipolilor săi puterea cea mare a credinței și a statorniciei în această credință.

Vrea să le spună că cu credință neîndoioasă, cu credință și răbdare, cu credință statornică, vor putea săvârși ori și ce lucrurile cele mai grele: «chiar de veți zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, se va face».

Arătându-le puterea cea mare a credinței, Mântuitorul le prezice și soarta lor viitoare, le arată viața de martiri ce o vor duce, suferințele și chinurile ce vor îndura, le deslășoară înainte calea spinoasă pe care trebuie să meargă și le spune: Adevăr zic vouă, de veți avea credință și nu vă veți îndoii, chiar lucrurile pe care voi le credeți imposibile de realizat, le veți putea face. Chiar atotputerniciei zilelor în care voi veți trăi, chiar stăpânitorii vremelnici ai popoarelor, regii și împărații vă vor ascultă.

Adevăr zic vouă! Numai prin credință statornică veți face ca învățăturile Mele să se lătească; numai prin credință statornică veți răspândi legea Mea, îndreptând omenirea rătăcită pe calea adevărată, pe calea progresului și a civilizațiunii, pe calea mântuirii!

Adevăr zic vouă! Numai prin credință statornică veți putea face ori și ce veți voi.

Iată ce voiește să le spună Mântuitorul Apostolilor prin aceste

cuvinte. Și'n adevăr, dacă ne readucem în minte primele timpuri ale creștinizmului, vedem că cele zise de Isus Hristos s'au realizat; vedem că numai prin credință și statornicia în ea, s'a întemeiat această religiune, căci nu dorul de bogăție, nu dorul de ridicare, nu mândria individuală a făcut pe Apostoli și pe martiri să sufere atâtea chinuri batjocoritoare!... O putere mai mare, o putere neîntrecută de altele, o putere pecare nimeni n'a putut s'o smulgă din inimile lor, puterea credinței i-a făcut să îndure toate, să primească chiar moartea cu cea mai mare liniște!... Se ridicau ruguri pe care aveau să fie arși, se înălțau stâlpi de care aveau să fie legați spre a ține locul torturilor și ei priveau aceste lucruri cu cea mai mare seninătate!... Nici o împotrivire din partea lor, nici o încercare de apărare, ci din contră bucurie cu atât mai mare, cu cât și chinurile aveau să fie mai grele.

Și când vedem 12 oameni, 12 oameni din treapta de jos a popoului Ebreu, răspândind, într'un timp foarte scurt, doctrina cea nouă, cucerind lumea și învingând toate piedicile cu o singură armă, credința statornică, ne convingem pe deplin de adevărul ziselor Mântuitorului. Primejdiile, chinurile și suferințele pe care cei 12 Apostoli le-au întâmpinat în predicarea religiunii celei noi, mulțimea pe care ei au cucerit-o cu o singură armă, cu ce se poate asemăna mai bine decât cu un munte gigantic pe care ei l-ar fi aruncat în apă?

Tabloul, care ne-ar prezenta pe cei 12 Apostoli propovăduind reușind să convertească neamul omensc, cu ce s'ar asemăna mai bine decât cu un al doilea tablou în care nu oameni, ca Apostolii, ci numai câteva turnici, ar mută din loc un munte uriaș?... Iată dar că: «De veți avea credință și nu vă veți îndoii, chiar de veți zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, se va face».

Invățăturile fiului lui Iosif și al Mariei și-au avut în tot timpul rostul lor, au arătat în toate vremile calea cea dreaptă, calea cea bună de urmat. Intotdeauna aplicarea lor în viața de toate zilele a adus numai mulțumire, numai bine și fericire acelor care le-au practicat. Și cu cât vremile trec, cu cât apucăturile se îmblâzesc, cu cât moravurile se îndulcesc, cu atât cunoașterea lor devine mai trebuincioasă.

Cuvintele: «De veți avea credință și nu vă veți îndoii etc.», trebuie să ne vie în minte ori de câte ori vom avea de săvârșit un lucru, căci numai prin credință vom ajunge acolo unde voim. Numai credința statornică în rezultatul bun al întreprinderii noastre, ne va îndemna, ne va da putere să lucrăm neîncetat, numai ea ne va face ca să luptăm cu toate greutățile și primejdiile ce vom întâmpina.

Observarea vieții de toate zilele, atât a indivizilor în parte cât și a popoarelor în genere, ne arată că acolo unde este un ideal și o credință statornică în acel ideal, se săvârșesc lucruri

din cele mai grele, se ridică clădiri mărețe, se înalță monumente vrednice de admirat, se străpung munții prin tuneluri de zeci de kilometri, se produc opere de artă și de literatură, se săvârșesc atâtea și atâtea fapte înaintea cărora mintea omenească rămâne cuprinsă de admirare. Din contră, acolo unde lipsește idealul, sau acolo unde deși există un ideal, dar lipsește credința statornică în reușita acelui ideal, nu se săvârșește nimic de seamă; chiar lucrările mari și frumoase ce se încep uneori, rămân neterminate. Când nu crezi că, făcând o lucrare, vei ajunge acolo unde dorești, atunci arare ori se întâmplă s'o faci.

Iată dar învățătura ce rezultă pentru noi: credința tare, credința statornică în toate lucrările ce vom întreprinde. Numai prin ea vom putea săvârși ori și ce, numai astfel vom mulțumi pe cei ce ne înconjoară și vom fi mulțumiți și de noi înși-ne, numai așa vom dobândi fericirea în viața aceasta și în cea viitoare.

Ioan Grigorian.

DINICU GOLESCU

Din București există un Bulevard numit *Bulevardul Dinicu Golescu*. Mulți s'or fi întrebând: cine-a fost acest Dinicu Golescu și ce-o fi făcut? Să le spunem noi.

Dinicu Golescu este tatăl fraților Golești cari au jucat un rol mare în dezvoltarea politică a țării noastre. Acești frați s'au numit: Radu, Alexandru, Stefan și Nicolae (1).

La 1821 Dinicu Golescu, care se iscălea Constantin Radovici din Golești, a fugit la Brașov, deoarece în țară isbucnise răscoala lui Tudor Vladimirescu, și nu voiă să se întoarcă în țară, când se sul pe tron Grigore Ghica cu care era în relații prietenești. Fugise din țară de vre-o patru ori, în patru băjenii și știa țce e în țară. De aceea preferă să stea cât mai mult în țări streine. Și întreprinse călătorii mai lungi prin Ungaria, Austria, Rusia, Italia și alte țări în două sau în trei rânduri prin anii 1824, 1825, 1826, călătorii pe cari le-a descris într'o carte ce astăzi este foarte rară. Academia Română o păstrează cu sfințenie între manuscripte. Dinicu Golescu face o descriere amănunțită a celor văzute de el, ca: școli, biserici, spitale, case, autorități. Descrierea Veneției, de pildă, merită toată luarea aminte. E curios că n'o admiră. Sunt case care trebuie să fi fost frumoase vre-o dată...

Cartea cu călătoriile scrisă întâi în Grecește, apoi în românește, și tipărită la Buda la 1826, la tipografia Regală a universității ungurești.

(1) Vezi «Albina» II An pag. 197.

Dinicu Golescu

După o fotografie din colecțiunea Academiei Române.

Marele Logofăt Golesecu are meritul mare că în acele timpuri țăranul era socotit mai rău ca un câine, «a făcut să i cază de pe buze în inimi — cum foarte bine spune d-l Pompiliu Eliade, dragostea de țărani, a fost cel dintâiu care să ridice glasul în Țara Românească, în favoarea clasei plugărești, cel dintii care să spună adevărul crezut, fără rezervă și fără ocol, și din acest punct de vedere trebuie socotit ca «cel dintâiu Român modern». Trei fraze din cartea sa trebuiesc notate, mai ales: «Mai bine grădinar la Viena decât Mare Ban în Țara Românească». «Un lucru esta sigur că noi am rămas foarte înapoia tuturor celorlalte popoare». «Este timpul să ne deșteptăm».

El se aderează la cei mai distinși compatrioții săi și i roagă să se constituie în societate și să traducă în românește cele mai bune cărți din alte limbi. Și în afară de această societate cu totul literară. Marele Logofăt Golesecu visează o alta cu caracter social și politic.

La întoarcerea sa în țară înființă îndată la moșia sa Golești un internat pentru învățătura copiilor de țărani din trei județe vecine: Mușcel, Argeș, Dâmbovița, și chemă din Sibiu ca director al acestei școli pe un Ardelean pe care îl cunoaște din vremea băjeniei, pe vestitul istoric Aron Florian. La finele celui dintâiu an de studii, elevii jucau ca un fel de examen tragedia morală *Regulus* tradusă din nemțește de poetul Iancu Văcărescu. Tot aci eră adusă și o orhestră de lăutari care în urmă a cântat la palatul Domnesc.

Golesecu iubea mult pe tânărul Heliade Rădulescu care în 1826 încercase o traducere a piesei *Amfitrion* de Molière și avea de gând să-și scrie cursul de Aritmetică predat la Sf. Sava, și îl inițiază în planurile sale de reformă. Heliade spune că a fost pus să depeie un jurământ în biserică dela Golești că va îndeplini într'o zi punct cu punct un lung program de reforme ce i-a adus la cunoștință. Iată câteva din proiectele boerului Golesecu:

Transformarea școlii neregulate numită Sfântul Sava deschisă de Gheorghe Lazăr, în școală secundară regulată sau *Colégiu*, și înființarea unei școlii la fel în Craiova.

Înființarea de școli normale (1) în toate capitalele de județ și de școli începătoare în toate satele.

Înființarea unui sau mai multor jurnale în limba românească.

Înființarea teatrului național.

Incurajarea literaturii naționale și ca început, întreprinderea de traducțiuni a operilor mari de toate literaturile.

Desființarea unui oarecare monopol pe care ultimul Domn fanariot îl ordase pentru câteva zecimi de ani, la tipografi privilegiați.

În sfârșit o educație completă, o schimbarea în temelia spi-

(2) Pe vremea aceea, școală normală însemnă școală primară.

ritului public în scopul d'a face să se uite pe cât cu putință vechiul regim fanariot.

Aceste visuri cari se realizează mai târziu fură punctul de plecare a unei «*Societăți pentru propășire*» pe care o fondaă Golescu și Heliade și la cari aderară îndată un mare număr de

Aron Florian.

membri ai înaltei boerimi bucureștene, printre cari însuși frații lui Vodă. Dar se feriră să dea în vileag statutele. Voiau întâiu să pipăe terenul să vază ce zice guvernul și cari vor fi piedicile.

Această societate nu fu pentru un moment decât *Societate Literară* și întrunirile le țineau la casa lui Golescu (unde e azi

palatul regal). Aci și în fața lui Dinicu a citit Heliade cele dintii ale sale scrieri în proză și în versuri, precum și traducțiunile Incetul cu Incetul o opinie comună începî a se formă în sânul societății privind trebuințele cele mai imediate ale principatului. Când Rușii năvăliră în 1828 în țară, Societatea eră în punctul d'a deveni ceea ce își propusese să fie: «O Societate pentru progres» sau o societate politică. Golescu scrise în vremea aceea o culegere de tratate între România și Turcia spre a scoate la iveală drepturile țării; apoi traduse din grecește două opere cu caracter filozofic: o adunare de pilduri religioase și morale în 1826, un tratat de filozofie morală în 1827. În acest an Heliade voi să scoată o gazetă în limba română, Chisseleff nu-i dete voie; în 1829 Dinicu Golescu reuși pe lângă Chisseleff ca să-i dea voie lui Heliade și atunci apărî *Curierul Românesc*. Dinicu Golescu mai are marele merit d'a fi trimis la Lipsca în 1825 pe trei români, între cari și C. Rosetti (nu C. A. Rosetti) cari scoaseră cea dintii gazetă în românește: *Fama Lipschei*.

A murit de holeră în anul 1829.

D. Teleor.

FORMAREA MINȚEI ȘI-A INIMEI

coala are menirea ca, pe lângă învățarea cetitului, scrisului și socotelei, să mărească pe cât se poate puterea minții și să imblânzească inima copiilor. Pentru ajungerea acestui scop sânt de mare folos tablourile de animale, de plante cari nu se găsesc în ființă la fața locului, precum și zugrăvirea faptelor istorice ale patriei și cele din viața oamenilor, cari pot servi de învățătură ori de imblânzire a iuimei făcând pe școlar mai bun.

Din vorbire și istorioare citite rămâne ceva; dar mult mai puțin decât din cele ce se văd a avea ori numai zugrăvite. Nu toți copiii pot fi așa luători aminte, încât s'asculte o povestire chiar scurtă dela început pînă la sfârșit; pe când un tablou se deschide deodată ochilor și mintea îl cuprinde în întregime.

Putem povesti mult despre elefant, dar greu își va face copilul închipuirea cum e. Dacă a avut prilej să-l vadă la o menajerie ori la un muzeu, nu-l mai uită. Dacă nu-l poate vedea a avea, să-i arătăm cel puțin chipuri de elefant, spunându-i de câte ori e mai mare decât boul ori calul. Vederea acestora nu-i folosește numai că ține mai bine minte, dar îi ascute puterea de observare, îl face să caute și descopere singur cum sunt picioarele animalului, ori ochii, gura etc., lucruri cari îi pun mintea în lucrare și-l fac să cerceteze și să gândească singur cu vorbele și priceperea lui, nu să repete ca un papagal vorbele și șirul lor din carte. Astfel se agerește și deșteaptă mintea: școlarul se mai deprinde a spune limpede cugetările. Cine a făcut astfel lecții vii cu școlarii, a aflat cum adesea copii cari par mîrginiți la învățatul din carte,

dovedesc că nu sunt proști, când e vorba să spue lucruri văzute cu ochii. Faptul nu e de mirat, învățatul după carte e lucru nou pentru mintea copiilor de sătean; li se pare un fel de «farmazonie»; pe când cercetarea și observarea lucrurilor din lume e ade-vărata școală la care a învățat omenirea și a ajuns să fie ce este.

Un școlar slab la carte nu trebuie osândit deodată că e prost și leneș. Învățătorul e dator să încerce metoda firească, să-i trezească mintea, făcându-l să observe lucrurile aeeva. Agerindu-i judecata, cu vremea va pricepe și cartea, care trebuie să pară lucru foarte ciudat copiilor de săteni.

Dela lucrurile din natură se trece la tablouri de animale și la întâmplări de-ale oamenilor ori din istoria patriei. Școlarul îl lăsăm să observe singur și să-și spue părerile. Cu acest prilej, învățătorul pătrunde în sufletul copilului, îl vede cât e de deștept și cum simte el. Numai așa poate lucră cu folos asupra inimei lui.

Vederea tablourilor are mare putere asupra copiilor și-a oamenilor, de aceea e bine să li se arate icoane cari să-i înduioșeze pentru nenorocirile altora. Tot așa arătând tablouri cu întâmplări din istoria patriei, îi vom face mai patrioți.

Mintea școlarilor și-a oamenilor nedeprinși cu cartea obosește mai curând și nu poate ține minte o întâmplare numai povestită, pe când un tablou i se așterne deodată ochilor: întâiu vede partea cea mai însemnată; pe urmă de ce se uită, de ce vede și altele cari se întipăresc în creeri.

E lucru dovedit că prin icoane alese se poate trezi în copii milă, dragoste de patrie și chiar înăbuși unele simțiri rele, cum e cruzimea, răutatea, nemila de suferințele altora și atâtea apucături rele, pe cari învățătorul trebuie să le plivească din sufletul școlarilor.

În zadar vor ageri mintea dacă nu vom lucră din rășputeri asupra inimei școlarului. Dacă va fi rău și pismaș, mintea îi va fi în slujba acestora și cu cât va fi mai iscusit, cu atât va folosi în rău nu în bine. Dar se știe că mintea e în sluja patimilor și de aceea trebuie să ne indeletnicim nu numai cu mintea școlarului, ci și cu simțurile și inima lui.

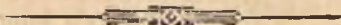
Un școlar cu apucături de hoție cu cât va aveà mintea mai ageră, cu atâta va fi mai primejdios, dacă nu reușim să innăbușim în el aplicările rele. Trebuie pusă multă stăruință spre a le formă inima; altfel putem zice că agerindu-le numai judecata îi innarmăm pentru rău. De mare folos ar fi ca istorioarele cu înțeleș de milă, de dreptate, de dragoste pentru părinți, frați, pentru cei nenorociți să aibă dacă s'ar puteà și câteva icoane care să facă povestirea mai vie.

Din cele spuse urmează că pe lângă observarea lucrurilor, sunt de mare folos și tablourile cu scene patriotice, cu întâmplări din viață, de unde să se poată scoate încheeri în folosul milei, patriotizmului și faptelor alese.

S. N.

— La culesul viilor, ca la răsboiu să te pripești.

*

O nouă variantă a baladei populare despre Mănăstirea Argeşului.

Vasile Alecsandri publică pentru prima dată în colecţiunea sa balada populară despre clădirea mănăstirii Argeşului (*Poezii populare ale Românilor* 1867 pg. 186). În colecţiunea lui Teodorescu G. Dem. (*Poezii populare* 1885 pg. 460) se găseşte o formă mai deosebită într-o cântă şi mai lungă decât a lui Alecsandri. Dăm acum o variantă nouă a aceleiaşi balade. Ea ne-a fost trimisă de vechiul nostru colaborator d-l Const. N. Mateescu, profesor, şi a fost auzită în anul 1896 de la un sătean din judeţul Argeş.

Foaie foi cărmâz,
Pe Argeş în sus,
Pe cel mal frumos
Plimbă-mi-se plimbă,
Plimbă Negru-Vodă
Cu doamna Ilînca.
Ei că se plimbă
Cu nouă zidari,
Nouă meşteri mari,
Dascăli şi primari
Şi Manole zece
Care şi-i întrece.

Ei că se plimbă
Şi mi-şi căută
Loc de mănăstire
Şi de pomenire
Şi de case bune.

Foaie ş'o lalea,
D'un purcar că-mi da,
Din cale-l oprea
Şi mi-l întrebă :

«Ai, mic purcăraş,
«Neaşa purcăraş,
«Cu porcii umbland
«Şi tu-i întorcând,
«Că nu mi-ai văzut
«Şi nu mi-ai găsit
«Loc de mănăstire
«Şi de pomenire
«Şi de case bune?»

Purcăraş grăia :
«Ai măria ta,
«Eu porcii păzind
«Şi în sus mergând,
«Eu că am găsit
«Şi tare am văzut
«Pe unde-am trecut
«Hăţiş curpeniş

«Şi ezer fără fund
«Cu apă curată,
«Trestioară naltă».

Domnul mi-ascultă
Şi se bucură
Şi-acolo mergea
Şi el că mi vedeă
Hăţiş curpeniş
Şi ezer fără fund
Cu apă curată,
Trestioară naltă.

El mi-se plimbă,
În sus se plimbă,
În preajmă cătă
Şi mi-se'întrista,
Pe gând că-mi cădea
Că el nu găsea
Cât loc ocoala,
Loc de mănăstire
Şi de pomenire
Şi pe case bune.

Foaie ş'o lalea,
Domnul că-mi veneă
Şi iar că-mi veneă
Şi iar-mi căută
Până ce-mi găsea
D-un dalb luminiş,
Frumos poeniş
În sus pe Argiş
La centinu' nalt,
Nalt şi răsfirat
Cum nu eră alt.

Şi aci-mi veneă
Şi aci-mi alegeă
Loc de mănăstire
Şi de pomenire
Şi de case bune.
Foaie ş'o lalea,

Și ce-mi mai făcea?
 Domnu-mi porunceă,
 Icoană puneă,
 Sus o anină
 In cetinu 'nalt,
 Nalt și răsfirat,
 Cum nu era alt.

Ziua mi-o puneă,
 Noaptea că-mi pereă,
 In ezer veneă,
 Ací mi-o găseă;
 Și iar mi-o puneă
 Și iar că-mi pereă
 Odată și iară,
 Până atreia oară.

Foaie ș'o lalea,
 Domnul ce-mi făcea?
 El se minună
 Și mi-se'ngrijă,
 Da n'avea ce făcea,
 Că Dumnezeu vrea.

Domnul de-mi vedeă,
 N'avea ce făcea.
 Oameni că-mi chemă,
 Pădure tăiă,
 Cărbuni că-mi făcea,
 Care încărcă,
 In ezer băgă,
 Apa de-mi sugă.

Și ce-mi mai făcea?
 Și iar că-mi porneă
 Și iar porunceă,
 Șanțuri mari săpă,
 Iezeru-mi secă.
 Fauri mi-aduceă,
 Grătare-mi făcea,
 Frumos le-așeză,
 Lucru d'apucă.

Foaie ș'o lalea,
 Și ce-mi mai făcea?
 La zid că 'ncepeă,
 Zidea și zideă
 Și mereu că-mi zideă
 Până se inseră,
 Până se înoptă.
 Dar ce ziua zideă,
 Noaptea se surpă.
 Domnul se miră
 Și se îngrijă,

Da n'avea ce făcea,
 Că Dumnezeu vrea.

Foaie și o lalea,
 Manole-mi visă,
 D'un vis că-mi visă
 Și se deșteptă,
 Și mi-se îngrijă.
 Meșterii chemă,
 Visul le spuneă,
 Și astfel le vorbeă:
 «O voi, meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Voi ca să-mi jurăți,
 «Taină să mi păstrați
 «Ca niște buni frați.

«Eu când m'am culcat,
 «D'un vis c'am visat,
 «D'un vis minunat:
 «Că tot ce-am lucră
 «Noaptea s'o surpă
 «Pân'ce n'om zidi
 «Măine'n zori de zi
 «Cea'ntâi soțioară
 «Cea'ntâi zinișoară
 «Ce-o eși în cale
 «Pe deal ori pe vale
 «S'aducă mâncare
 «La loc de prânzare».

Foaie ș'o lalea,
 Și ce-mi mai făcea?
 Manole-mi vorbeă
 Și-aștel le ziceă:

«O voi meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Cine mi-o veni
 «Măine'n zori de zi
 «Pe rouă pe ceață
 «Și pe negureață,
 «Cea'ntâi soțioară,
 «Cea'ntâi zinișoară,
 «Voi s'o apucați,
 «Frumos să mi-o luați,
 «Pe zid s'o urcați,
 «In zid s'o băgați
 «Și să mi-o zidiți,
 «Zidul să sfârșiți,
 «Lucrul să'mpliniți».

Foaie ș'o lalea,
 Meșterii-mi plecă,

Vorba nu-și țineă,
Taina nu-mi păstră
Și ei că-mi spuneă
La cele soțioare,
La cele zinișoare,
Lucru să'ntârzie,
La zid sa nu vie
Mâine'n zori de zi
Pe rouă pe ceață
Și pe negureață.

Foaie ș'o lălea,
Caplea nu știă
Și ea că-mi veneă
Mâine'n zori de zi
Pe rouă pe ceață
Și pe negureață.

Manole-o vedeă,
Inima i secă,
Din ochi lăcrămă,
Și așa-mi ziceă:
«Doamne doamne sfinte,
«Dă-i ceva 'nnainte,
«S'o oprească'n vale
«S'o'ntoarcă din cale,
«Bucate să piarză,
«Zile să mai vază»,

Domnul ascultă,
Nainte-i scoteă
Doi bălăurei
Cu solzi mari pe ei,
Din gură'nclăștați,
Din coadă 'nnodați.
Ea se sperieă,
Bucate pierdeă,
Inapoi porneă,
Altele-mi găteă
Și iarăși veneă.
Manole-o vedeă,
Inima-i secă,
Din ochi lăcrămă
Și așa-mi ziceă:
«Doamne doamne bune,
«Dă un vânt pe lume,
«Copacii să'ndoaie,
«Drumul să i-l taie,
«S'oprească'n vale,
«S'o'ntoarcă din cale,
«Bucate să piarză,
«Ziua să mai vază»,

Domnu l-ascultă,
Și dădă un vânt
Mare și cumplit:
Copacii 'ndoiă,
Drumul i-l tăie.
Ea se sperieă,
Din cale s'opreă,
Bucate pierdeă,
Inapoi porneă,
Altele-mi găteă,
Și iarăși veneă.
Manole-o vedeă,
Inima-i secă,
Din ochi lăcrămă.
Și așa-mi ziceă:
«Doamne doamne bune,
«Trimete pe lume
«O ploaie cu spume,
«Să verse părăe,
«Să curgă șiuroae,
«Drumul să i-l taie,
«S'o oprească'n vale,
«S'o'ntoarcă din cale:
«Bucate să piarză,
«Ziua să mai vază».

Domnu l-ascultă,
Și dădă pe lume
O ploaie cu spume,
De vărsă părăe,
De curgeă șiroae.

Ea se sperieă,
Din cale s'opreă,
Bucate pierdeă,
Inapoi porneă,
Altele-mi găteă,
Și iarăși veneă.

Manole-o vedeă,
Inima-i secă,
Din ochi lăcrămă,
Nimic nu ziceă,
Că Dumnezeu vreă.

Foaie ș'o lălea,
Caplea că mi soseă,
Masă-mi întindeă,
Bucate puneă,
Bine că i păreă.
Da ea, vai de ea,
Nici că mi-și știă
Că moartea o pândă,

Ci se veseleă.
 Și mereu vorbeă.
 Foae ș'o lalăă,
 Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă,
 Nici că mai gustă
 Și așa-mi strigă :
 «O voi meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Voi să vă pripiti,
 «Visul să-mi pliniți!
 «Voi să mi-o luați,
 «Pe zid s'o urcați,
 «In zid s'o băgați,
 «Frumos s'o zidiți,
 «Zidul să sfârșiți,
 «Lucrul să'mplineți».

Meșterii mi veneă,
 Pe Caplea-mi luă.
 Pe zid o urcă,
 In zid mi-o băgă,
 Frumos că-mi zideă,
 Zidul de-mi stârșeă,
 Lucrul de'mplineă.

Foae ș'o lalăă,
 Ei că mi-și zideă,
 Da Caplea râdeă,
 Glumă i se păreă
 Și așa ziceă :
 «Manole, Manole,
 «Meșterăș Manole,
 «Zidăraș Manole,
 «Ori ți-este de glumă,,
 «Ori nu-ți e d'a bună
 «Să mă bagi de vie,
 «Aci'n temelie?»

Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă,
 Și mereu strigă :
 «O voi, meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Pripiti de zidiți,
 «Zidul de sfârșiți,
 «Lucrul de'mplineți».

Meșterii pripeă,
 Zidul se sfârșeă.
 Lucrul se'mplineă.

Da ea vai de ea,
 Mereu că-mi plângeă
 Și mereu ziceă :
 «Manole, Manole,
 «Meșterăș Manole,
 «Zidăraș Manole,
 «Zidul greu se'tinde,
 «Mijlocu-mi cuprinde,
 «Pământul mă'nghite.
 «Ori ți este de glumă
 «Ori nu-ți e da bună
 «Să mă bagi de vie,
 «Aci'n temelie?»

Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă,
 Și mereu strigă :
 «O voi, meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Pripiti de zidiți,
 «Zidul de sfârșiți,
 «Lucrul de'mplineți».

Meșterii pripeă,
 Zidul de stârșeă,
 Lucrul de'mplineă,
 Da ea, vai de ea,

Mereu că-mi plângeă
 Și mereu ziceă :
 «Manole, Manole,
 «Meșterăș Manole,
 «Zidăraș Manole,
 «Zidul greu se'tinde,
 «Pieptul mi-l cuprinde,
 «Țățișoara-mi curge,
 «Copilașu-mi plânge.
 «Ori ți-este de glumă
 «Ori ți-este d'a bună
 «Să mă bagi de vie
 «Aci'n temelie?»

Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă,
 Și mereu strigă :
 «O voi, meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Pripiti de zidiți,
 «Zidul de sfârșiți,,
 «Lucrul de'mplineți».
 Meșterii pripeă,

Zidul de sfârșeă,
 Lucrul de'mplineă,
 Da ea, vai de ea,
 Nu se mai vedeă,
 Ci se auzeă
 Mereu că plângeă,
 Și mereu ziceă :

«Manole, Manole,
 «Meșterăș Manole,
 «Zidăraș Manole,
 «Zidul greu se'ntinde,
 «Trupul mi-l cuprinde,
 «Țațisoara-mi curge,
 «Copilașu-mi plânge,
 «Viața mi-se stinge.
 «Ori ți-este de glumă
 «Ori nu ți-e da bună
 «Să mă bagi de vie
 «Acî'n temelie?»

Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă
 Și mereu strigă :

«O voi, mesteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Pripitiți de zidiți,
 «Zidul de sfârșitiți,
 «Lucrul de'mpliniți».

Meșterii pripeă,
 Zidul de sfârșeă,
 Lucru de'mplineă,
 Da ea vai de ea,
 Nu se mai vedeă,
 Ci se auzeă,
 Din zid că eșă
 Un glas ce ziceă :

«Doamne, doamne bune,
 «Trimete pe lume
 «Ingerașul tău
 «La copilașul meu.
 «Ploaea d'o cădeă,
 «Pe el l-o scăldă ;
 «Zăpada d'o ninge,
 «Pe el mi l-o unge ;
 «Frunza d'o pică,
 «Mi l-o înfășă ;
 «Vântul d'o suflă,
 «Mi l-o legănă ;
 «Soarele-o luci

«Și mi l-o'ncălzi».
 Foaie ș'o lălea.
 Manole-o vedeă,
 Inima-i secă,
 Din ochi lăcrămă
 Și mereu strigă:
 «O voi, meșteri mari,
 «Dascăli și primari,
 «Pripitiți de zidiți,
 «Zidul de sfârșitiți,
 «Lucrul de'mpliniți».

Meșterii pripeă,
 Zidul de-mi sfârșeă,
 Lucru de'mplineă,
 Și se veseleă.

Foaie foi cărmâz,
 Pe Argiș în sus,
 Pe cel mal frumos,
 Plimbă-mi-se plimbă,
 Plimbă Negru Vodă
 Cu doamna Ilinca
 Ei că să plimbă
 Și ei că-mi vedeă
 Și se'nveseleă
 D'acea mănăstire
 Pentru pomenire,
 Frumosă și'naltă
 Cum n'o mai fi altă.

Foaie ș'o lălea,
 Și ce mi-și făcea?
 Domnu de-mi vedeă,
 Mult se'nveseleă
 Și apoi porunceă
 Schele de-mi strică,
 Scări de ridică
 Și sus că-mi lăsă
 Pe cei meșteri mari,
 Dascăli și primari
 Și Manole zece,
 Care și-i întrece.

Foaie ș'o lălea,
 Da ei ce-mi făcea?
 Ei mi-se'ntristă
 Și mi-se rugă
 Și apoi că-mi făcea
 Aripă sburătoare
 Din șite și sfoare
 Și depe podiș,

Depe coperiș,
 Imi zbură spre soare
 Pe câmpia mare.
 Și cum că-mi zbură,
 Nici mult că țineă
 Și jos că-mi cădea.

Și unde cădea,
 Acolo-mi eșiă
 D-un mic izvoraș,
 D-un mic pârâiaș,
 Cu apă vioară,
 Rece și ușoară.

C. N. Mateescu.

Pâinea în vechime

Revista populară *Țara Noastră* din Sibiu dă o serie de notițe despre pâine. Extragem următoarele din acel articol :

Moise amintește primaoră de pâine. El face deosebire între pâinea dospită și nedospită. Profetul Osia face pomenire despre cuptorul de pâine. De pitar iarăși Moise spune, când scrie despre întâiul pitar din Egipt. La profetul Ieremia găsim urme despre ulița pitarilor. Din vremea Grecilor vechi Elianus ne spune de 45 de pitari, dintre cari cel mai vestit a fost Theairo, pe care-l preamărește și Plato în scrierile lui. Scriitorul Ateneus (2—300 de ani după Hristos) face pomenire despre vre-o 72 feluri de coacere de pâine.

Romanii cei vechi trăeau cu un fel de păsat făcut din bucate pregătite și pisate în piuă. Tot așa Carthageninii. Unii îl și coceau în cuptoare, cum s'au aflat în săpăturile făcute în deosebite locuri.

După spusele scriitorului Pliniu, Germanii și Galii au cunoscut înaintea Romanilor aluatul.

În Franția, în veacul al VIII măncau pâine de grâu, pâine rotundă, subțire și lucie, pe care o foloseau și pe vremea lui Ludovic al XII.

Pe timpul lui Pipin în Anglia nu eră cunoscută pâinea albă de grâu. Credincioșilor le împărțiă episcopul după liturghie. Pâinea se pregătiă numai pentru cei din casă și e aproape de necrezut, că la 1804 la Manchester nu eră nici un pitar de meserie.

Meseria de pitar aducea foarte bun câștig, dar sta sub supravegherea dregătorilor. La anul 1688 pe podul din Praga se puteă vedeă încă corfa în cari închideau și-i cufundau pe vre-o câteva minute în apă, pe cei ce făceau pâinele mai mici de cum se cereă.

La Slavi pregătirea pâinii eră datoria femeilor. Pâinea cea dintâiu pe care o scoteau din alvia (covata, troaca) de pâine, eră pe seama zeităților casei, și aceasta nu eră iertat să o mănânce decât stăpânul ori stăpâna casei. Pâinea aveă forma de lipie subțire.

NOROCUL

POVESTE

— Că eră odată un biet creștin care n'avea noroc *neam*. Incotro da, tot de siliști pustii aveă parte. A prăsit o capră, i-au mâncat-o lupii; o vacă, tot așa.

— Mă! mă! Da sec noroc am avut! Mă duc unde-oiu vedeă cu ochii, căci aici nu mai nojesc

Și a plecat. S'a dus până unde s'o fi dus. La mijloc de cale, după un deal și-o vale, un Rumân săpă la un mal.

— «Unde te duci, mă Ghinea?» Uitasem să spui, așa-i eră numele creștinului fără noroc.

— Ia! încotro oiudea cu ochii, să mă hrănesc, că nu mi-a dat Dumnezeu noroc. Da, de unde știi cum mă chiamă?

— «De unde știi, știu eu» — zice Norocul, că el eră săpătorul. «Ia pune mâna pe sapa asta și hai să săpăm amândoi».

Au săpat toată ziua la mal. Seara, s'a dus la casele norocului. Ce case, măre! Ce mândrețe! S'au fost învărtind după soare, nu alta! Au mâncat amândoi numai mirodenii s'au închinat și s'au culcat.

Omul nostru nu putea s'adoarmă nici de cum. Se miră și el de bielșugul ce-l găsise și-l băteau gândurile fel și chip: «—Mă, da cine să fie omu-ăsta așa de bogat?!»

Când să dea și el ochii în gene, aude glas de femei:—«U! Noroace, Noroace! S'a născut un copil. Cum să-l ursim?».

Și le răspunse stăpânul casei: «—Cum să-l ursiți? Ia! cum sunt eu în seara asta: bine, la căldură, sătul».

Se miră mult Ghinea, da tace. Tocmai acum începă el să priceapă câte ceva: «—Pasă-mi-te, alea-s ursitoarele».

Mai trece ce mai trece și adoarme dus.

Dimineața, tot la mal. Sapă ce sapă și când înserează pleacă iar să mâie undevă.

Acu Norocul îl duse într'un bordeiu dehulat și prăpădit de pică în el și nu puteau nici mămăligă să facă. Năcăjiți foc și cu mațele chiorăind se culcă să-și odihnească bine, rău, ciolanele. Afară plouă, nu glumă.

Bietul Ghinea! Ce foc și amar! Când socotea c'a scăpat de trai rău, uite că iar a dat peste el! Il cuprinse o frică și-un urât, Doamne ferește! «—Mă, mă! N'a fost minciună vorba ăluia:

De urât fugii d'acasă
Și urâtul nu mă lasă;
De urât fugii în lume
Urâtul vine cu mine!

Fugi, urâtule, din prag
Că-ți sparg capul c'un ciomag;
Fugi, urâtule, din ușă
Că-ți scot ochii cu cenușă!

Și tocmai în crucea nopții, când să închiză ochii, aude iarăși glasul ursitoarelor :

— Noroace! S'a născut un prunc; cum să-l ursim ?

— Cum sunt eu în sara d'astăsară!

Și glasul pieri în noapte. Da, n'apucă să zică norocul «cum sunt eu . . . . » că Ghinea îl și înhață: «— Ha! Care va să zică, tu m'ai ursit pe mine să trăesc mai rău decât în bordeiul ăsta? Tu, ticălosule? Mă miram eu de ce nu mai nojesc!»

Și-l ia la bătaie: dă-i și dă-i.

— Să nu crezi că-mi mai scapi din ghiare; tu, la mulți le-ai dat noroc; de mine ți-ai bătut joc. D'aia, n'am să te las nici mort! Ce s'o alege! Incailea, să știi că mi am sărat inima!

Plângi Norocul, se vaită, dar degeaba! Eră un chiloman și un strigăt de-ți lua auzul. Dacă vede și vede. . . .

— Mă Ghineo, nu mă omorî pe mine, că n'ai aveà nici un bine și degeaba îți bați norocul. Ascultă, omule, un sfat dacă vrei și tu să nu faci fără rostuleț umbră pământului.

— Ei, ce sfat?

— Du-te, — zice Norocul, aolindu-se — la boer Califar. Să te bagi slugă acolo. Dacă te-o vedeà hărsit la trebi, te-o îndrăgi și o hotări să te însoare. El are șapte fete, frumoase de pică. Tu să nu vrei să iei pe niciuna; să iei pe *Tunsa rasa după curci*, că, vezi tu, aia e norocul tău..

— Și, pe urmă?

— Pe urmă, orice-i răgădui și cine te-o întrebă, să nu spui că-s ale tele, ci ale *Tunsei rase*.

Zis și făcut.

S'a dus la boer Califar, s'a băgat slugă și . . . pe ce puneà mâna, puneà și Dumnezeu mila. Eră bărbat nevoie mare. Apoi eră și frumos că l îndrăgise nu numai boerul, dar și fetele lui.

Intr'o zi, cum deretecà el prin curte își vede și odorul : o fată urâtă, să nu înserezi cu ea în casă duceà curcile la apă. Pasă-mi-te eră *Tunsa rasa*. — «Mă! Urât mi-a fost urâtul și mi l-a dăruit sfântul». Se puse bietul pe gânduri și începu să-și cânte cântecul :

De ce n'a lăsat Christos
Să ia frumos pe frumos
Să trăiască mângaios?
Ci mi-a lăsat Duhul sfânt
Să ia frumos pe urât
Să trăiască amărât?!

Mai cântă ce mai cântă, da își aduse aminte de vorbele norocului și-și puse în gând s'o ia și p'asta.

Boerului, cum mai spusei, îi intrase la inimă, nu alta.

— «Mă Ghineo, — îi zice într'o zi — «cum văd eu, bun suflet de om ai fost. Și, d'aea așa vrea să te fac ginere; știu că mi-ar încăpea averea pe mâni harnice. După cât știi, eu am șapte fete; pe cari ți-o alegi?»

— Pe niciuna.

— Cum așa?

— Păi, uite, dacă vrei și vrei cu toată inima să mă însori, dă-mi pe *Tunsa rasa după cruci*.

— Cum? d-tale, p'iaia?

— P'iaia o vreau eu.

I-a dat-o; i-a dat avere, pomost, acareturi, vite, orătănii. Pusese el nu-i vorbă — boerul, glamnică la inimă că Ghinea îi lăsase pe mândrețele lui pentru *Tunsa rasa*. Plângeau și fetele, da ce eră să mai facă?

L-a dat la casa lui. Acolo, munciă, munciă de da inima din el. A făcut case frumoase, saloane, magazii... Mă rog, cine eră ca Ghinea? Le-avea toate din bielșug, de se miră singur ce noroc dedese peste el. De-l întrebă cineva: «—Ale cui sunt averile astea?» răspunde:

— Ale *Tunsei rasei după cruci*

Și averea creșteă văzând cu ochii.

Azi așa, mâine-așa, uite că dela o vreme tocmește argați să-i vază de lunci și — când e să nu fie — îi lasă într'o zi de capul lor.

Trece pe lângă ei un creștin.

— Ale cui sunt, măi, luncile astea?

Unul răspunde: — Ale *Tunsei rale după cruci*.

Altul: — nu s'ar mai fi aflat: «Ale lui Ghinea!».

Și... hi! măicuțiță Doamne! Cum a zis așa, do năpraznă au venit ploii mari și pārjoale și trăsnete care au dărâmat și ars tot, ba au răsturnat și surpat pământul. N'a mai rămas nici cât sub negru supt unghie din ce răgăduise Ghinea o viață întreagă.

Uluit, mirat că pământul îl mai ține, flueră și el a pagubă și se scârpină în cap:

— «Ietă, mă, norocul!»

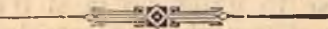
*

A mai trăit el, de azi pe mâine, cu *Tunsa rasa* a mai strâns pârdaľnica de avere, ferindu-și gura de a mai spune că-i a lui, da n'a mai fost bogat ca atunci.

— Vezi, moșicule, și să mai zici că și fără noroc poți lega două în teiu, văzurăți pe bietul Ghinea. Da, mai vine uneori și vorba, că: «*Norocul și-l face omul!*».

(Auzită în Priboeni-Muscel).

C. Rădulescu-Codin.

NECESITATEA PROTECȚIUNEI ANIMALELOR.

(Dintr'o cuvântare către săteni)

Adevăratul om nu poate mânca, nici hodini acătărei când știe că vitișoara lui e flămândă ori însetată, ori o pătrunde gerul sau o arde soarele! La omul care e adevărat om, vitele s hrănite bine și adăpate la timp întotdeauna, săcelate și curățite mai în fiecare zi, iar pe vremuri de viscole, ploii reci, etc, stau la do-suri bune și curat ținute ca și în casă!..

Și pentru dragostea cu care îngrijește de vite, Dumnezeu îl răsplătește, că-s întotdeauna sănătoase și frumoase.

Omul cuminte și cu judecată, ori câte nevoi ar avea asupra capului său, nu pune boul la munci grele până nu trece de trei ani.

Și oare nu are dreptate un asemenea om cu judecată?.. Un așa de mic chinuit are să mai fie el bou acătărei în vremea lui? O floare, dacă o deschizi fără vreme, mai este ea floare? Și apoi ce să mai zicem, cinstiți gospodari și cinstite gospodine, când un așa nepriceput stăpân încă îi și mai bate cu un hahău cât ziuica de mare, pentru că nu pot duce greutatea ce trec peste puterile lor! Am văzut cu ochii mei cum unul a bătut niște juncșori până a început a le curge sângele pe nas. Dacă unui asemenea nelegiuit stăpân i-am aplică o pereche de palme pentru sălbatica lui faptă, de sigur că el ne-ar da în judecată, cerând să i se facă dreptate pentru durerea și rușinea suferită; dar sărmanele vite cui să ceară dreptate?..

Dacă e așa, oameni buni, *se simte nevoie azi de un fel de apărare, de protecțiune a animalelor.*

Dacă se simte această mare nevoie de protecțiune (apărare) a animalelor, iată ce-i de făcut: Preot, învățător, primar, fruntaș și toți cei ce mai știm și mai pricepem ceva, fiecare în satele lor, să se întrunească în societăți, care să aibă de scop sfânt și singur: *Protecția animalelor pe toate căile!*

Membrii unor asemenea societăți prin *pilda* lor, prin *sfatul* lor blând și luminat să îndrepte pe cei rătăciți ce nu știu a țineă vita omenește. Trebuie să știți odată, cinstiți gospodari și cinstite gospodine, că *nepriceperea, neștiința* este cel mai mare dușman al omului.

Dumnezeu, care întotdeauna a scăpat dela peire neamul românesc, ne va da și acuma toată puterea de suflet, spre a ne întruni în *societate pentru protecțiunea animalelor*, când, peste scurtă vreme, vom vedea răsărind în ogrăzile noastre, ca din pământ, vite tot mai mândre, tot mai multe și mai frumoase.

I. Th. Popovici.
Învățător, Bosia, Iași.

R â i a

Râia e o boală parazitară, pe care omul o capătă dela animalele domestice din jurul său și o trece apoi la membrii familiei sale. Nu e greu ca sate întregi, cazărmi, închisori, internate, să fie atinse, în mod înspăimântător, de râie!

Când zicem râie, înțelegem o mâncărime grozavă a pielii, ce chinuește, fără răgaz, zi și noapte, pe cel suferind.

Râia se vindecă prin băi și pomezii de pucioasă; prin curățirea patului de dormit și prin ferberea rufelor cu leșie ferbinte.

Animalele râioase vor fi deasemenea spălate, curățate și unse cu aceleași pomezii.

GIUSEPPE GARIBALDI

1807 — 1882

Giuseppe (Iosif) Garibaldi, viteazul cărui Italia îi datorește atât de mult, s'a născut în 1807 în Nița (Nice) capitala ținutului Nița, Franța. Pe atunci însă ținutul Nița și Savoia erau italiene, făcând parte din regatul Sardiniei. La 1860 i s'au dat Franței. Garibaldi a murit la 1882, în insula Caprera.

I s'a făcut un monument cu statuie la Paris. Zilele acestea l-au dezvelit. Francezii îi sunt mulțumitori pentru ajutorul ce le-a dat Garibaldi în războiul cu Germania.

Giuseppe Garibaldi.

COMBĂRA PAMÂNTULUI.

Era în spre ziua de Paști.

Moș Iordache ieșise afară după ce cântase cocoșii cele trei soroace. Un întunec străveziu domniã deasupra unei liniști sfinte pãmântești, iar în fundul văzduhului, albastrul cerului sclipiã din stelele sale aurii. Însãși firea, se pregãtia sã infrumãșeteze mai mult podoaba Paștilor, sã înalțe sufletele creștinești și sã înveseleascã inimile tinere.

Moș Iordache sta în colțul casei de din dos, ș'a ascuțit auzul și trãgeã cu urechea pe la vite, fãrã sã simțeascã ceva.

S'a întors cãtre rãsãrit. Zãrile începeau se îmbujoreze cerul, iar liniștea adãncã care era atotstãpãnitore, l-a fãcut pe moș Iordache sã grãiascã singur, dupã cum îi erã obiceiul:

— Ne dãruiește Dumnezeu Paști frumoase; vremea asta-i semn bun. Mulțumesc Domnului, cã m'a învrednicit s'ajung Sf. Inviere... Și mãna-i fãcũ semnul crucii.

Se mai cioșmolì prin sãn, sã scãrpinã în cap, cãscã de vre-o cãteva ori și apoi se învãrti cãtre asfințit, zgãind ochii la pãdurea neagrã și mutã de ciripitul paserilor.

Deodatã pãlãi o parã galbenã, pe coasta din livadã.

Bãtrãnul își pironì ochii deasupra focului; însemnã locul tocmai lângã un bolovan mare.

— Poate cã m'a milui Dumnezeu la bãtrãnețe, cu v'o comoarã, dondãni singur. Și uite lucru ciudat: în livada mea-i comoarã, și ce comoarã bunã, dacã a ars în dimineața Paștilor!... Doamne, mare ești și milostiv! Fãcũ iar semnul crucii.

Sãrbãtorile acelea au fost mai vesele decãt oricari altele; numai atãt, i se pãreau lui moș Iordache cã trec cam greu.

Odatã duse Paștile, s'a pus în cale de un drug de fier, cizmã și cum erã încã în putere, într'o noapte s'a tocmìt pe muncã, lângã bolovanul cel din coastã.

Curgeau de pe trupul bãtrãnului, rãnduri, rãnduri de sudori, dar nu se da trudei, încurajindu-se singur:

— Am robìt mai strașnic și cu biciul dupã cap, când era boerescul și slavã Domnului cã nu-s îmbrãncat. Acum s'a vedeã, cã mã trudesc pentru sinea mea.

— În noaptea aceea, n'a putut face nimic pietroiului și ca sã nu priceapã nimenea, acoperì sãpãtura cu niște bãrne.

A doua noapte, a fost vãnzoala cea mare, fiindcã singur a trebuit sã puie bolovanul în cumpãnã și sã-i facã repezuș în vale.

Nu s'a oprit pãnã în mijlocul ogorului.

De bucurie c'a vãzut urnit bolovanul, nici cã s'a odihnit, cãci sub stãncã socotiã sãlașul banilor.

Cu toatã bãgarea de seamã cãt a cãutat, cu toatã truda lui

și măcar c'a avut răbdarea să îndure osteneală și frică strașnică a comorarii, au fost toate în zadar. Ba încă, trântise și cogemite stâncă în ogor.

Altă zoală pe bietul moșneag : să sfarme bolovanul ; dar treaba asta a făcut-o în ziua mare.

Vecinul lui Iordache simțise pentru ce-i atâta trudă. Se face a se duce la dânsul.

— Se vede că ești de-ai lui Sfarmă-piatră, de năcăjești bolovanii într' așa fel.

— Aș vra să-mi curăț arătura.

— Până acum n'ai avut când ? Tocmai când ești la slăbire ?

Moș Iordache cam tângăci.

— Ba, eu știu ce cauți și n'ai nimerit locul. Imi dai și mie măcar de un praznic, dacă-i găsi ?

— Dau, cumetre, numai să nu mă ostenesc degeaba.

— Iacă în grămada asta de pietre îi comoara. Am văzut-o și eu arzând.

Moș Iordache se socoti, că grămada venea într'un drept cu pietroiul care fuse în coastă și-i veni a crede, spusa vecinului.

Iar s'a pus pe muncă bietul moșneag, cu frate și nevestă, și toată ziua ca cărau la pietre într'o altă grămadă de lângă uliță. Și în v'o săptămână, nu s'a cunoscut unde a fost grămada, cea cât bordeiul de mare. A scormonit deamărunchelul și afurisita de comoară, nu se dădea văzută.

S'a dus să-i spuie amarul, vecinului.

— Degeaba te-ai lăsat în nădejdea mea cu praznicul ...

— Mare minune ! ...

— Ba-i drept așa.

Vecinul cel din sus a alergat la vecinul de din jos a lui Iordache și l-a pus la cale să-i spuie că în cealaltă grămadă a văzut arzând bani.

Intr'un revărsat de zori, cum ședeă moș Iordache înfipțat în colțul prispei, din spre vecinul din jos, iacă iese și cela din casă și-i prinde a povesti, cum într'o dimineață ca aceea, a văzut arzând o comoară în cutare grămadă de pe ogorul lui Iordache.

— Ii fi visat, vecine ?

— Crede-mă că nu-s copil de eri de-alaltăeri ; pe mulți i-am auzit că pe locul tău e o comoară. Pune gând bun și nu te feri de noroc.

Bătrânul era cam îndoit în suflet, dar după multă gândulială, s'a hotărît să adeverească și vorba celui alt vecin.

S'au înhămat iar cu toți ai casei la cărat cealaltă grămadă de pietre, mult mai mare ca cea dintâi.

Numai ce o auziai pe baba Iordăchioae :

— Ce păcat oiu fi având de răsplătit, cu pietrele iestea ?.. Comoară să fie întrinsa și tot nu m'aș chinui într' așa fel !

-- De unde știi, măi babo, că dăm peste-o comoară și-ți fac niște ciubote; dacă i muri, te duc la groapă cu 7 popi, ca pe preotese, numai să fie bani.

— Zi mai bine că vrei să-mi faci capătul...

Și oftaturilebabei nu mai aveau sfârșit, împreună cu morocânele.

Câteva săptămâni a avut de furcă cu prundul din grămadă și la urma urmei tot moș Iordache scocioră pământul în adâncime, doar a da peste comoară, care, par'că în ciudă... nu se zăria de loc.

După atâta odovăială, i-a trăsнит în cap că vecinii și-au găsit de șagă cu comoara lui.

Și socotiți că moș Iordache, a prins mânie ori măcar ciudă pe vre unul? Doamne ferește!... El nu s'a dat lenei, până n'a curățit toată livada și ogorul de grămezi de bolovani și pietre, căci scăpase de greul cel mare, încât nu găsiai pe pământul lui, piatră de leac.

Paștile fusese în primăvară de tot și cum la muntese fac semănăturile târziu, în vremea aceasta locul era curățit ca în palmă.

Vecinii mereu își găsia de răs, de comoara lui moș Iordache și umpluse satul de isprava lui.

Ca să le astupe gura, moșneagul a chemat amândoi vecinii acasă la el, i-a prins a cinsti:

— Luați și beți din băutura care nu-i cumpărată cu bani din comoara ce mi ați spus și credeam că-i pe moșia mea. Dar vă mulțumesc din toată inima că m'ați făcut să-mi curăț pământul de pe care m'am hrănit viața întreagă și trebuia s'o fac. De nu eră pofta de comoară, muream și locul rămânea necurățit, cum mi l-a lăsat și tată-meu. Pentru cei ce-or trăi și s'or hrăni de pe moșia mea, adevărat că le las o comoară pământească, un izvor veșnic al bogăției, numai să-l îngrijească bine; căci *cât de bun a fi pământul, fără lucrător bun rămâne tot sălbatic.*

— Adevărat. Ai făcut ogorul ca un strat din grădină, — îl fericește un vecin.

— Numai atât să fi făcut în viața d-tale și n'ai trăit degeaba — îi dă celălalt vecin.

— Acum te pricep, moșnege! Iacă pentru ce m'ai chinuit atâta vreme; tot în preajma comorei ai umblat.

Nici după asta nu s'a astâmpărat moșneagul.

Avea 40 prăjini ca porție de pădure dar numai pădure nu era, ci niște huceag mărunțel de copăcei frunzoși. Văzând că are puțin folos de pământul acela, s'a apucat și tot an cu an, a curățit, până ce-a făcut curătura netedă.

Iar râdea lumea de el.

Să fi văzut ce iarbă frumoasă crește acolo — cât omul de mare — și trântia în fiecare an câte-o clae bună de fân.

De-abia după ce au văzut foloasele cu ochii, sătenii s'au incredințat că din tot satul fânețele și ogorul lui Iordache is cele mai bine căutate, gunoite și îngrijite la vreme.

Toată hula și glumele lumii s'au schimbat în laude bine-

cuvenite, iar moș Iordache îi tot voinic și mulțămirea lui sufletească, de isprava făptuită, încă tot îl stăpânește; poate până la groapă.

Câți nu se uită cu jind la moșioara lui, mai ales că n'are copii; câți n'ar fi bucuroși să fi făcut în viața lor treaba gospodărească a lui moș Iordache.

Și din cine știe ce dor de comoară, bătrânul gospodar a ajuns de-a aflat *adevărata comoară a pământului*, dătătoare veșnic de belșug și e o pildă vrednică de ceea ce trebuie să facă fiecare gospodar cu pământul său.

Moșneagul nostru mai ține 15—20 oișoare, care bat în folos pe cel cu 30—40 oi rele. Dar ce pripași buni își ridică în feluritele cocioabe din livada lui, mai rar să vezi. — Are 2 vaci de doniță, ca niște flori de mândre și câte o vită de cal.

Pentru dânsul vitele își copiii lui, căci le dă un traiu în desfătare, fiindcă tot el zice:

— Li păcat să chinuești vita, mai bine n'o țineă.

Cu vituțele acestea își gunoeste an de an, ogorul și livada; ele îl îndulcesc din belșug cu fruct (lăptărie) și pământul îl hrănește cu prisos, din roadele sale.

S. Teodorescu-Kirileanu.

Păduchii câtorva animale domestice

Păduchii *oii* sunt de două soiuri:

Unul din acestea (numit în știință *melophagus ovinus*) e foarte primejdios. El trăește la rădăcina lânii și se hrănește cu sucii lânii, cu sânge, cu sfărămături de mătreață și de porci.

Păduche de berbec (zis *melophagus ovinus*), mărit. Liniuța din stânga arată cât e de mare în natură.

Oaia bolnavă are atârnată de firele ei de lână mici corpuri lucitoare ca niște sâmburi de măr. Aceste mici corpuri, nu sunt ouă sau lindini, că la păduchii ceilalți, ci o stare de transformare a parazitului. Femelele acestei insecte fac numai un singur pui viu deodată, sub formă de larvă, ce nu întârziează a se transforma în nimfă, în crisalidă.

Resfirându-se mițele de lână găsim la rădăcina lor în apropiere de piele păduchi de aceștia. La oile, la cari aceste insecte sunt numeroase, lâna se arată încurcată, încălțită, iar pe aloceura căzută. Împrejurul lor se vede adesea dând târcoale grauri și codobaturi, care nu rareori se așează pe spinarea acestor oi, ciugulind ca să înghiță păduchii.

În America de Nord și în Islanda, acest parazit constituie adevărate nenorociri pentru crescătorii de oi.

Înțepăturile acestor păduchi produc grozave mâncărimi, ce silesc pe oi a se scărpină, frecându-se de obiectele din apropierea lor, răcâindu-se cu picioarele dindărăt, mușcându-se cu gura. Ei se întâlnesc peste tot corpul oii; când însă lâna e scurtă, tunsă, atunci pentru a scăpa de dinții ei, se îngrămădesc către cap, în apropierea urechilor și coarnelor.

Celălalt soi de păduchi se observă mai rar. Produc și ei mâncărimi stricând lâna.

Caprele au și ele păduchii lor, cari le fac să sufere ca și oile.

Păduche de capră (zis *haematopinus stenopsis*), de 20de ori mai mare decât este în realitate.

Ca *tratament* atât la oaie cât și la capră se întrebuintează zeamă de tutun. Fierbem 30—50 grame foi de tutun într'un litru de apă; strecurăm și stoarcem apoi foile fierte. Zeama aceasta se pune într'o sticlă astupată bine cu dop de plută străpuns cu o pană de găscă, în așa chip încât să nu curgă din sticlă decât puțin, prin țeava de pană. Ciobanul prinde oaia o ține strângându-i capul între picioare, apoi cu mâinile resfiră lâna și ciuruie din sticlă apă de tutun, pe părțile unde sunt păduchi.

De multe ori însă nu este nevoie de nici un medicament: tunzând oaia, o vindecăm, fiindcă mulți păduchi sunt tăiați de foarfeci, iar cei rămași pe corp, cad prin scărpinări și frecările oii de corpurile din prejur.

Porcul are un singur fel de păduche (numit în știință *hematopinus urius*). El este cel mai mare dintre păduchii animalelor.

Porcul cu păduchi se arată foarte neliniștit. Pe corpul lui se văd adesea bășici roșii produse de păduchi. El se scar-

Păduchele porcului (zis *haematopinus urius*), de 9 ori mare decât este în natură.

pină și se hârjje cu putere de sghiab, de ușa cocinii, de părete, etc., se rostogolește și se freacă. Dacă nu-l îngrijim slăbește foarte repede, i se acopere corpul de julturi și răni, poate chiar să moară.

Ca să-l vindecăm trebuie să-l ținem în cocină curată și să-l hrănim bine. Apoi să-l frecăm cu ulei de cânepă, ulei de in sau cu untdelemn în care s'a prăjit mai înainte pește.

Pe pielea *câinelui* trăesc două feluri de păduchi.

Câinii bolnavi au mâncărime, se scarpină mereu.

Păduchii câinelui se transmit dela un câine la altul; cu toate astea este constatată că și la el, oarecari boale cronice, murdăria și lipsa de îngrijire îl predispun a căpăta aceste parazite. Ca să-l scăpăm, să-l tundem, să-l periem și să-i facem băi.

Se poate spăla cu apă cu creolină sau încă cu apă fenicată 15‰ adică la un litru de apă se va pune 15 grame acid fenic.

Așternutul, culcușul câinelui se vor curăța de asemenea, se vor spăla și se vor desinfecă cu apă fenicată.

Păduchele *pisicii* este foarte mic și o supără prea puțin.

Pisicii nu i se pot face nici băi, nici nu se poate unge cu alifie. Intrebuințăm prafuri insecticide, pe cari le cerem dela farmacie și le suflăm cu o mică pompă la rădăcina perilor.

Irimia Popescu
Medic Veterinar.

Pentru cercurile culturale

Chestiunea cercurilor culturale sătești a preocupat mult atât autoritățile școlare cât și pe cei ce se interesează de mișcarea țărănească. Multă vreme învățătorii se găseau dezorientați mai ales în privința subiectelor ce s'ar potrivi mai bine a se tracta. Incet încet, o îndrumare serioasă a început a se afla în destule puncte ale țării.

Ca să contribuim la adunarea materialului pentru studierea acestei interesante chestiuni. Dăm azi—după revista *Țaranoastră*—o listă a prelegerilor organizate de «Asociațiunea pentru literatura poporului român» din Transilvania.

Acolo statul nu are nici un zor de a ajuta deșteptarea Românilor. De aceea luptă în sensul acesta Asociația cunoscută, cu reședința în Sibiu.

I. În despărțământul Blaj se vor ține prelegeri în anul curent în următoarele comune :

1. În *Pănade*, la 21 Aprilie, despre «*Insemnătatea gunoiiului pentru economie*». Conferențiar d-l *Ioan Maior*, administratorul domeniului metropolitan.

2. În *Mănărade*, la 14 Aprilie, despre «*Cum trebuie să ne lucrăm pământul*». Conferențiar d. *Emil Vlassa*, proprietar în Sâncel.

3. În *Ciufud*, la 7 Aprilie, despre «*Relele cari izvoresc din băutura vinarsului*» (1). Conferențiar d-l *G. Precup*, profesor și propr. în Blaj.

4. În *Veza*, la 7 Aprilie, despre «*Vacile cu lapte*». Conferențiar d-l *Augustin Morar*, agronom diplomat în Sâncel.

5. În *Lunca*, la 15 Septembrie, despre «*Ingrijirea pomilor și a poamelor*». Conferențiar d-l *Nic. Pop*, profesor.

6. În *Cergăul mare*, la 16 Iunie, despre «*Ingrijirea de sănătatea vitelor*». Conferențiar d-l *Ioan Maior*, administratorul mitropoliei.

7. În *In Roșia de Secuș*, la 9 Iunie, despre «*Sădirea viei*» Conferențiar d-l *Nicolae Pop*, profesor.

8. În *Mihaltș*, la 19 Maiu, despre «*Folosul învățării*». Conferențiar d-l *Gavril Precup*, profesor.

9. În *Iclod*, la 2 Iunie, despre «*Napi și cartofi ca nutreț*». Conferențiar d-l *Emil F. Negruțiu*.

10. În *Spini*, la 12 Maiu, despre «*Asigurări*». Conferențiar d-l *Aleze Pop*, secret. adm. centrale.

11. În *Bia*, la 28 Aprilie, despre «*Animalele de casă*». Conferențiar d-l *Dr. Ambrosiu Cheșan*, profesor.

II. În despărțământul Brașov :

1. În *Rotbay*, la 1/14 Aprilie, despre «*Plantarea pomilor*», cu demonstrațiuni practice și împărțire de pomi. Conferențiar d-l *An. Boldor*, inv. în Codlea.

2. În *Herman*, la 8/21 Aprilie, despre «*Aratul, tractarea gunoiiului și economia schimbătoare*» (rotațiunea agricolă). Distribuie

(1) Vinars = rachiu.

de semințe și pomișori. Conferențiar d-l *An. Boldor*, inv. în Codlea.

3. În *Bod*, la 15/28 Aprilie, ca mai sus.

4. În *Sân Pentru*, la 15/28 Aprilie, acelaș subieet, acelaș conferențiar.

5. În *Turcheș* (Săcele), la 29 Aprilie v. (12 Maiu n.), despre «*Cultivarea legumelor*», cu distribuire de semințe. Conferențiar d-l *An. Boldor*, inv. în Codlea.

6. În *Brașov*, în timpul verii (termenul se va hotărî ulterior), «*Un curs de albinărit*» de *Ioan Aron*, dir. școl. în pens.

III. În despărțământul Orăștie :

1. În *Vinerea*, la 14 Aprilie n., despre «*Bănci*», «*Mașini agricole*», «*Bibliotecii populare*» și «*Cărți funduare*». Conferențiar d-nii : *I Lepădatu, Moța, Popovici*.

2. În *Șibot*, la 21 Aprilie n., aceleași subiecte, aceiași conferențiar.

3. În *Pricaz*, la 12 Maiu n., și 4, în *Romoșel*, la 19 Maiu n., despre «*Pomărit*», «*Notari publici*», «*Insoțiri economice*» și «*Bibliotecii populare*». Conferențiar d-nii : *Baicu, Lepădatu, Moța, Popovici*.

5. În *Dâncul mare*, la 20 Maiu n., și 6, în *Căstău Beriu*, la 2 Iunie n., despre «*Agricultura rațională*», «*Insoțiri*», «*Mașini agricole*» și «*Bibliotecii populare*». Conferențiar d-nii : *Baicu, Lepădatu Moța și Popovici*.

7. În *Turdaș*, la 9 Iunie n., și 8, în *Orăștioara*, la 13 Iunie n., despre «*Bănci*», «*Mașini agricole*», «*Nutrefuri artificiale*» și «*Bibliotecii populare*». Conferențiar d-nii : *Lepădatu, Moța și Baicu*.

9. În *Bintinț*, la 16 Iunie n., și 10, în *Sibișel* la 30 Iunie n., despre «*Pomărit*», «*Notari publici*», «*Insoțiri economice*» și «*Bibliotecii populare*». Conferențiar d-nii : *Baicu, Lepădatu, Moța și Popovici*.

Prelegerile de pomărit vor fi ilustrate cu proecțiuni. Afară de prelegerile arătate în program, se vor da proecțiuni din viața Romanilor, din a Românilor și altele. Prelegerile se vor ținea cu ajutorul Reuniunii economice din Orăștie.

VI. În despărțământul Șimleu :

1. În *Bîrsăul-de-sus*, la 14 Aprilie, despre «*Stupărit*». Conferențiar d-l *George Șinca*, învățător în Oarța-de mijloc. ☞

2. În *Băsești*, la 21 Aprilie, idem.

3. În *Halmoșd*, la 14 Aprilie, despre «*Stupărit*». Conferențiar d-l *Victor Botian*, inv. în Cosniciul-de jos.

4. În *Giumelciș*, la 21 Aprilie, idem.

5. În *Hereclean*, la 14 Aprilie, despre «*Pomărit*». Conferențiar d-l *Nicolae Pop*, inv. în Hidig.

6. În *Badon*, la 21 Aprilie, idem.

7. În *Urminiș*, la 14 Aprilie, despre «*Pomărit*». Conferențiar d-l *George Simonca*, inv. în Asuagiul-de-sus.

8. În *Băița*, la 21 Aprilie, idem.

9. În *Curitău*, la 14 Aprilie, despre «*Vierit*». Conferențiar d-l *Danil Graur*, inv. în Giurtele.

10. *Bocșa rom.*, la 21 Aprilie, idem.
11. In *Siciu*, la 21 Aprilie,
12. In *Poptelec*, la 14 Aprilie, despre «*Mătășărit*». Conferențiar d-l *Traian Husti*, inv. în Bobota.
13. In *Firminiș*, la 14 Aprilie, idem.
14. In *Cizer*, în ziua a 2-a de Rosalii, despre «*Agronomie*». Conferențiar d-l *Ioan Oegar*, inv. în Ceheiu.
15. In *Pria*, în ziua a 2-a de Rosalii, idem.

Ingrijiți-vă gura!

Este un lucru care nu mai suferă îndoială că trebuie să ne îngrijim bine gura. Fiecare recunoaște că e așa, dar nu face ce ar trebui.

Gura e un loc de întâlnire pentru tot soiul de microbi. Mii și mii de asemenea mici vietăți pe care ochiul nu le deosebește, se strecoară cu mâncarea pe care o mâncăm, cu apa pe care o bem, cu praful pe care îl înghițim fără voie pe stradă sau în casă. Unii din acești microbi rămân în gură și atacă dinții; alții se prind de omușor ori de fundul gâtului; alții în fine mai îndrăzneți, se duc până la stomah ori în plămâni.

Ar trebui deci să împiedicăm pe toate căile, dacă nu intrarea lor — ceea ce greu am putea face — măcar dezvoltarea lor. Cu cât gura o fi mai curată, cu atâta se vor înmulți mai greu.

Cea d'întăiu recomandatie este să ne spălăm gura numai decât după masă. E nevoie să mai spunem de ce? Pentru că rămân pe gingii și mai ales pe sănțulețele dela rădăcina dinților fărămături foarte mici de alimente; acestea se amestecă cu microbii absorbiți de afară și toate la un loc înțrețin o continuă fermentare.

Aceasta produce mai întăiu o respirație grea și nu prea bine mirositoare. Noi observăm la alții, dar nu ne dăm seama că și la noi se petrece cam același lucru. Mulți cred să mirosul acesta provine din stomah. E greșeală: vine mai mult din gură.

Dar o să ziceți că mirosul e neplăcut pentru cei dimprejur. Mai e încă altă urmare a necurăteniei gurii, și aceasta pentru fiecare în parte: e că se strică dinții. La rădăcina dinților se formează un depozit negru-galben care se întărește cu timpul. Acesta se numește *tartru*. Din pricina lui, dinții se slăbesc, se găuresc și apoi . . . ține-te la dureri de măsele! Numai care n'a suferit — dacă or fi mulți! — nu știe cât de groaznice sunt durerile de măsele.

De aceea, un sfat vă dau, cititorilor: chiar dacă vă spălați

dimineața ori seara, nu uitați să faceți acelaș lucru și după masă. Intrebuințați o periută care să nu fie prea tare, dar nici prea moale și clătiți-vă bine cu apă amestecată cu vre un desinfectant.

Dezinfectantele gurii sunt multe. Sunt doctori cari recomandă următoarea combinație :

Phenosalyl	6 grame
Alcool de 90°	150 „
Menthol	1 „

Iei o linguriță din acest amestec și o pui într'un pahar de apă.

Poate ordonanța asta costă cam scump. Poți să faci altceva mai efin :

Borat de sodă	40 grame
Apă fiartă	1000 „

Și dacă vei urmâ așa, o să-mi mulțumești.

Sfătuitor.

Comerțul cu fructe.

În țara noastră, în genere, fructele se desfac proaspete. Desfacerea sub forma aceasta e bănoasă, fiindcă nu cere construcții de clădiri anume pentru păstrarea lor.

Această desfacere însă este restrânsă în cuprinsul țării și într'o anumită epocă. De aceea trebuie să ne gândim la alte mijloace de desfacere; adică să păstrăm fructele și să le punem în stare de a fi vândute mai târziu.

Un chip de a păstră fructele este de a le uscă. Această industrie n'a luat la noi avânt destul de mare. Trebuie să menționăm încercările ce se fac pe unele moșii ale Domeniilor Coroanei. Alt mijloc mai complicat este a le pregăti și a le păstră așa pregătite.

Cu această chestiune se ocupă dl Al. Dediu în «Revista viticolă, horticolă și agricolă dela 20 Iunie 1907.

Principiul conservării și lucrării fructelor e să obținem un produs care să nu se strice. De ce mijloace ne servim pentru a ajunge acolo ?

Ca să înlăturăm acțiunea micro-organismelor, precum și o ulterioară infecțiune ne bazăm pe *acțiunea căldurei, adăogarea de substanțe*, permise de legile sanitare, ce nu lasă dezvoltarea bacteriilor, precum și *excluderea aerului* și contactul acestuia cu fructele.

Căldura deci e agentul primordial al conservării fructelor și a preparaturilor acestora. Fructele sunt încălzite — mai mult ori mai puțin, cu adăogare de zahăr ori nu, după natura prepara-

Uscător de fructe de pe Dom. Coroanei Gherghița.

tului ce voim a obține, transformându-le într'un produs care să dăinuiească ani întregi, fără a-și pierde din gustul, culoarea și aroma sa și fără a fi atacat de ciuperca parazite, mucegaiuri etc., cari se găsește întâmplător pe fructe și cari sunt provocătorii stricărei fructelor.

Se încălzesc deci fructele, pentru a se omori eventualele bacterii ce s'ar afla pe ele; în același timp se adaugă zahăr, însă numai atât cât e nevoie pentru ca fructul să capete puterea de a fi inalterabil și de a-și spori calitățile sale gustative, iar în anumite cazuri, de a-i păstra forma sa naturală.

Suntem nevoiți, ori ne dictează modul de fabricație, să încălzim, consecutiv să îngroșăm mai mult produsul; atunci vom utiliza o cantitate mai mică de zahăr, căci căldura sterilizătoare are o putere de a omori toți microbii.

Dacă adăogarea de zahăr e bună, nu urmează de aci că putem să adăogăm fără nici o rezervă; o prea mare cantitate face produsul fad și fărăgust, de multe ori e mai prost decât acel ce n'a primit de loc zahăr.

Ca să nu se introducă mai târziu infecțiuni, trebuie să închidem ermetic vasele de conservat, excluzând pe cât e posibil aerul.

La conservarea fructelor sub formă naturală în vase de sticlă (*conserve*), aceasta se obține prin ajutorul unui capac garnisit cu un inel de gumă, ce se pune în gura vasului. Capacul e înțepenit cu un resort ori arc de oțel de forma unei șele de călărit.

Dacă, în loc de vas de sticlă, avem vase de pământ, atunci se astupă gura vasului cu un dop, care ori se întărește și înțepește cu anumite scoabe, ori se unge pe deasupra cu parafină ori catran.

Produsele trebuie păstrate în camere răcoroase și uscate. În localuri calde și umede stricarea conservelor nu e rară.

Dacă am observat că la suprafață se formează o pieleță, asta e semn că n'am procedat bine, adică ori n'am sterilizat îndeajuns fructele, ori că aerul s'a introdus cu ușurință în borcan și produsul a fost atacat de bacteriile din aer. În cazul acesta, dacă stricarea fructelor și mucezierea lor, e în stadiul inițial, combatem boala prin eliminarea părții stricate, adăogarea de alcool la suprafață ori repetarea din nou a sterilizării.

INȘTIINȚARE

Pentru lunile de vară, Redacțiunea «Albinci» a decis — ca și în anii precedenți — să scoată numere duble la câte două săptămâni. Astfel apare acum No. 41 (8 Iulie) și 42 (15 Iulie) și vor urmă:

No. 43 (22 Iulie) și No. 44 (29 Iulie) vor eși împreună la 29 Iulie.

No. 45 (5 August) și No. 46 (12 August) vor eși împreună la 12 August.

No. 47 (19 August) și No. 48 (26 August) vor eși împreună la 26 August.

NOTIȚE DIN REVISTE

Mirosul de brad și aerul stricat din odăi.

Se știe cât de stricăcios este aerul închis în odăile în care locuiesc mai multe persoane.

Doctorii recomandă persoanelor care sunt silite a locui mai mulți într'o odaie, să ia aer la pădure sau la câmp. Ușor de zis, greu de făcut.

În cazurile în care cineva este lipsit de aer curat, să fiarbă o litră de apă și să toarne în ea o lingură de ulei de terebentin. Indată se va răspândi în odaie un miros plăcut de brad, care va curăța aerul tocmai ca într'o pădure de brazi.

Mijlocul acesta de aerisire se recomandă atât celor bolnavi de piept, cât și celor sănătoși pentru a fi feriți de boală.

(„Comoara Satelor“)

Cum se petrece viața unui om?

Trei ani de instrucțiune pentru om, reprezintă suma orelor consacrate pentru educația lui, când este copil și când se face mai mare. *Un an* de serviciu militar, căci restul până la trei, îl petrece cu alte ocupațiuni. *Unsprezece ani* de muncă, în toată viața, dacă am socoti toate orele cât omul muncește.

Pentru distracție *opt ani*. Pentru curățenie, spălat, băi, etc. *trei ani*. Pentru masă *șase ani*. Pentru umblare, *cinci ani*. Pentru conversație, *trei ani*. Pentru cetire de ziare și alte cărți, *șase ani*. Pentru somn, *douăzeci și patru de ani*. Aceasta este viața unui om, care a trăit 70 de ani.

Păstrarea Ouălor.

Păstrarea prin zeamă de var. Se stinge varul, apoi se adăogă patru părți de apă la una de var; se amestecă bine, apoi se așteaptă până se limpezește. Ouăle se spală bine cu apă fiartă răcită sau acid boric 5%, apoi se așează într'o puțină sau în borcane de pământ. După acestea, se toarnă apa de var peste ouă; se astupă bine vasele, apoi se duc într'un loc răcoros și se țin astfel, până avem nevoie de a le întrebuiți.

În felul acesta, se poate păstra ouăle, 4—6 luni de zile.

Păstrarea prin lapte de var și cenușă. D-l Doctor Hepites

mi-a povestit că d-l Nicolae Mallatia, fost arendaș la Viziru, păstră ouăle în modul următor: stingeă bine varul în atâta apă cât puteă să facă ca un fel de lapte bătut gros. În acest lapte de var puneă oăle proaspete și le țineă 4—6 ceasuri. După aceea, le scoteă fără a le șterge și le puneă în cutii sau în putini, în așa fel, ca să fie un rând de ouă și un rând de cenușe de lemne, până umplea vasul; apoi le puneă într'o magazie răcoasă și uscată.

În chipul arătat, ouăle se pot păstră fără a-și schimbă gustul și calitatea, timp de șapte ani.

Cred că acest metod, chiar de n'ar conservă ouăle un timp așa de îndelungat, este unul din cele mai bune, din cele mai economice și sunt convins că un an de zile poate păstră ouăle, în cea mai mare siguranță că nu se va strică.

D-l profesor Filip, scrie, în cartea «Monografia raselor de găini» că ouăle se mai pot păstră spălându-le cu o soluție antiseptică în urmă se învelesc într'o hârtie și se țin atârdate.

Unii păstrează ouăle, învelindu-le cu un strat de ceară sau de lac făcut din spirt amestecate cu clei. Alții le ung cu unt de lemn, ca cu chipul acesta să se astupe porii, prin cari să nu mai, pătrundă microbii stricăciunii.

(«Veterinarul»).

Pagina Glumeață.

Glumă din Ardeal.

L-au pus păcatele și pe Săcuiu odată să se suie pe caru de foc (tren).

S'a pus pe o bancă și așteptă cum să pornească. Când a pornit însă a pornit ca racu, ori mai bine zis ca dracu, că-l duceă cu spatele înainte. Dela o vreme începū a-l luă amețeli pe bietul om învățat să meargă după vântul nasului.

În stârșit după mult chiu și vai, suferind chiar și de «boala mării» ajunge unde e plecat.

După ce a ajuns, îl pun iar păcatele de se jeluește și altora de ceeace i-s'a întâmplat.

Dar unul de coleă dupăce a'nțeles cum stă treaba:

— Păi, prostule, n'ai putut schimbă scaunul cu cel din fața ta?

— Ce . . . gândești că nu m'am gândit la asta? . . . îi răspunde mândru «Cocoșul» de Săcuiu. Da parc'a fost un făcut: tocmai atunci nu eră suflet de om în vagon, cu care să fi putut schimbă locul.

Cronica Săptămânii.

(29 Iunie — 5 Iulie).

= Cele din urmă știri despre starea semănăturilor din țară:

În multe localități a căzut ploaie; în unele regiuni cantitatea de apă căzută a avut o adevărată înrăurire binefăcătoare asupra vegetațiunii, cum a fost în județele Prahova, Botoșani, Buzău, Muscel. Suceava, Tecuci, Vlașca, Vaslui și Dâmbovița; iar în altele ca Ilfov, Iași, Covurlui, Dorohoi și Tulcea, cantitatea de apă deși mai mică, totuși a adus o îmbunătățire simțitoare semănăturilor de primăvară.

Căldurile mari ce am avut au grăbit coacerea oarzelor, al căror secerat a început din cursul săptămânei trecute și a pregătit coacerea grâului, al cărui secerat s'a început în multe regiuni ale țării.

Răpița s'a secerat și treerat. Vegetațiunea porumbului este puternică, dar în unele localități unde semănăturile au fost târzii, se simte nevoe de ploaie și porumburile sunt mici și înapoiate.

= S'au făcut alegeri de consilieri comunali în Bârlad, Călărași, Pițești, Târgoviște, Iași.

= S'a pus piatra fundamentală a bisericii din Chiostel (Constanța), fiind față și prefectul județului.

Din Macedonia.

= Doi Români au fost omorâți de greci la Livezi.

Din țări străine.

Într'un oraș din China a ars un teatru în timpul reprezentației și au pierit 5000 de persoane.

= În munții Alpi zăpezi mari.

= Un nebun a cercat să omoare pe președintele Republicii Franceze, dar n'a isbutit.

INFORMAȚIUNI

La școala normală a «Societății pentru învățătura Poporului Român» din București, pentru anul școlar 1907—1908 sunt vacante 32, din cari 30 pentru clasa I-a și 2 pentru clasa IV-a.

Înscrierea se poate face cel mai târziu până la 31 August a. c. Se cer următoarele acte:

Pentru solvenți în clasa I-a: 1) Extractul de naștere, (între 14—15 ani împliniți); 2) Actul de vaccină; 3) Certificatul de absolvire a unei școale primare urbane sau al unei școale rurale complete; 4) Un certificat al primăriei locale, prin cari să-i arate calitatea de fiu de român; 5) Certificatul de bună purtare de la Direcțiunea școalei unde a făcut cursurile, pe coală netimbrată.

Bursierii și semi-solvenții pentru clasa I-a vor mai prezintă: a) Un certificat al percepției pentru dările ce plătesc părinții, vizat de administrația financiară; b) Un certificat al primăriei locale, arătând numărul copiilor și vârsta fiecăruia și averea părinților.

Concurenții pentru clasa IV-a normală, vor avea următoarele acte: 1) Extractul de naștere, să nu fie trecut de 19 ani; 2) Actul de vaccină; 3) Actul prin care să se dovedească calitatea de fiu

de român; 4) Diploma de capacitate a cursurilor gimnaziale sau a 4 clase de liceu; 5) Certificatul de bună purtare liberat pe hârtie timbrată de direcțiunea școlii unde și-a făcut cursurile.

Direcțiunea școlii poate acordă dispense numai până la șase luni în plus.

= Următorii absolvenți ai Școlii societății pentru învățătura poporului au reușit la examenul pentru diploma de capacitate: Barbălată V. Ion, Bratu Ion, Bumbaru Fir, Castrîșeanu Th., Chelaru Ion, Ciortan Mihail, Chirulescu Theodor, Comișel Gh., Didițescu Petre, Dragomirescu Const., Ghițescu D-tru, Fortuneanu Ion, Ionescu Const., Ionescu Nicolae, Mihăilescu Petre, Mihăilescu Virgiliu, Nicolaescu Gh., Nucă Gh., Oproiu Const., Popescu Dragomir, Popescu Ștefan, Popescu S. Tudor, Popescu Victor, Pretorian Victor, Rădulescu Nicolae, Radu Stanciu, Stuparu Gh., Iacobescu Anton, Paraschivescu Anghel.

= Am arătat la timp că examenul pentru înaintarea pe loc a învățătorilor și a învățătoarelor, care a început în București și Iași la 1 Februarie a. c., a fost casat.

Noul examen pentru înaintarea pe loc se va începe în ziua de 1 Februarie 1908.

Vor putea cere a fi înscriși la acest examen toți învățătorii și învățătoarele cari, la 15 August 1907, vor avea împlinite condițiunile cerute de art. 7, alin. a b și c ale regulamentului din 25 Aprilie 1902.

Aceste cereri se vor adresa, prin revizoratul respectiv, inspectoratului învățământului primar cel mai târziu până la 15 August 1907.

Examenul va constă din probele prevăzute la art. 11 din regulamentul dela 25 Aprilie 1901, modificat la 21 Martie 1904.

Operele despre cari tratează punctul c vor fi, pentru examenul dela 1 Februarie 1908, următoarele:

1. Pestalozzi. Cum își învața Gertruda copiii, traducere românească.
2. N. Iorga. Istoria lui Ștefan cel Mare pentru poporul român, București, 1904.
3. Gr. M. Alexandrescu. Scrieri (ediție completă).

MULȚUMIRI

= D-l Răducanu P. Popescu, învățător diriginte în Ferbinți de sus (Ilfov) care se trudește de doi ani ca să adune fonduri dentru a ridica un monument soldaților din satul acela morți pe câmpul de luptă în 1877, aduce mulțumiri d-lui P. Sfetescu și d-lui Vlahuță Slătineanu foști prefecti ai județului Ilfov, cari au acordat sume importante pentru acest scop. Asemenea au mai ajutat și următoarele persoane: Fl. Predescu, C. Z. Marinescu, D. Cristescu, C. Dobre, I. Vlăescu, I. Ionescu-Niculescu, D. Constantinescu, Preoții R. Ionescu și A. Donescu. Cărora, le aduce acuma mulțumiri.

= D. G. Biber, diriginte al școlii din satul Gimbașani județul Ialomița, aduc mulțumiri d-lui I. P. Radianu, directorul revistei «Jurnalul

societății centrale agricole», pentru bunavoința ce a avut de a trimite pentru grădina acestei școli diferite semințe de legume și plante furagere.

D-l Constantin I. Toteanu, învățător în comuna Mălureni-Bădiceni, jud. Argeș, în numele elevilor aduce mulțumiri d-lui P. Dumitrescu, arendaș în comună, pentru că a binevoit a da școlii semințe de zarzavaturi și pentru că întotdeauna dă școlii sprijinul necesar.

= Parohul parohiei Scântești, jud. Covurlui, aduce mulțumiri familiei Gh. N. Dobrea din această parohie pentru că a binevoit să cumpere pentru Biserica Sf. Evanghelie legată în pluș, cu iconițe pictate, în valoare de 100 lei.

ERACĂ

În articolul «Severinul în timpurile moderne» publicat în No. 40 al revistei noastre, s'a strecurat o eroare de tipar. Rugăm pe cititori să citească în rândul III al articolului 1833, iar nu 1883.

LICITAȚIUNI

În ziua de 12 Iulie 1907, ora 10 a. m., se va ține la Eforie, B-dul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a reparațiilor strict necesare imobilului Eforiei din Capitală strada Fântânei No. 46.

Devizul în sumă de lei 2.091 bani 70.

= În ziua de 19 Iulie 1907, ora 10 a. m., pentru darea în întreprindere a lucrărilor pentru împrejmuirea caselor de pe proprietatea Stelnică, comuna Stelnică, jud. Ialomița.

Devizul fiind în sumă de lei 1.327 bani 20.

= În ziua de 31 Iulie 1907, ora 10 a. m. la Eforie, cât și la primăria comunei Brăila, pentru închirierea pe termen de 3 ani, cu începere dela 26 Octombrie 1907, a locului din orașul Brăila, Strada Călărășilor colț cu strada Malului, în întindere de 1.407 m. p.

Garanție pentru admitere la licitație va fi de lei 100.

= În ziua de 1 August 1907, ora 10 a. m., cât și la primăria comunei Sinaia, licitație publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a construirii pentru adăogirea unei bucătării la hotelul vechiu Sinaia din Sinaia și un closet tot la canal în curtea ependințelor acelu hotel, construcția va începe dela 1 Septembrie a. c.

Devizul fiind în sumă de lei 5.464,40.

Supraoferte și oferte condiționale nu se primesc.

Condițiunile, planurile se pot vedea la serv. Domenial, secția Bunurilor, în toate zilele de lucru între orele 10 ¹/₂ — 12 ¹/₂ a. m. și la Sinaia la șeful circ.

Garanție provizorie lei 5 % din suma devizului, cea definitivă va fi de 10 % din suma rezultată la licitație.

Se pune în vedere d-lor concurenți art 72—83 din legea contabilității publice.

„STEUA“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cei d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Președintele Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Somănescu, *mare proprietar, fost senator*. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Bănu, *profesor secundar, fost inspector școlar*. — *Membrii*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *fost senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Dim. Cecropid, *institutor*. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

Maxim Vasiliu (cămuna Seimeni, jud. Constanța), 1 leu; Petre Dima (comuna Ghizdărești, jud. Constanța), 1 leu; Vasile Helgiu (comuna Azarlău, jud. Constanța), 1 leu; Pericle Mehad (comuna Covargic, jud. Constanța) 1 leu; M. Mitache (comuna Gheleugic-Pazarlia, jud. Constanța), 1 leu; I. Constantinescu, (comuna Râmnic-Calfa, jud. Constanța), 1 lei; Ionstantin Seitan, (comuna Caramurat, jud. Constanța), 1 leu; Ioan C. Copovici, (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Iulius P. Mihalcea (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Ct. T. Țeșcu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Ion Georniscu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Ct. Cârtescu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; C-tin Ionițoiaia, (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Robert Ștefanec (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 3 lei; Ioan Condruș (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 2 lei; Mihalache Ionescu, (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Pavel Nicolae (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Nicolae Popescu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Neacșu Gabrielescu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Nicolae Cucu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Ioan Dăscălescu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Vasile Țigăreanu (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu; Iordache Durbacă (comuna Domnița prin Urleasca, jud. R.-Sărat), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1907 este de 600, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 2.238 lei.

(Va urma în numărul viitor).

LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

Societate Cooperativă pe Acțiuni

47, Calea Victoriei, 47—București

Inițiată cu scopul de a lefni articolele de librărie și papetărie

CĂRȚI PENTRU CURSUL ☆ ☆ ☆ ☆
☆ ☆ ☆ ☆ **PRIMAR ȘI SECUNDAR**

Cărți Literare Române și Franceze

=== **Material Pentru Școale și Biurouri** ===

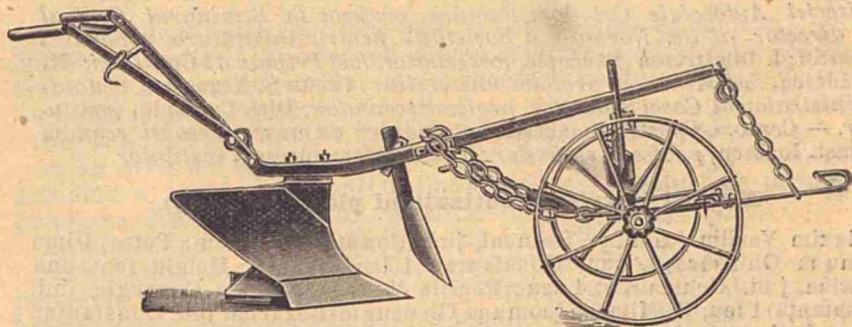
Tot felul de Imprimate și Registre pentru Băncile Populare.

ARTICOLE PENTRU PICTURĂ ȘI DESEMN

==== **MARE DEPOSIT DE HÂRTIE** =====

Prețurile mai eține oa ori-unde.

52-12

Nu cumpărați mașini și unelte agricole până nu veți vizita marele Depou

AL

Societății in comandită WEIL, JOSEPH & Co. București

— **Strada Smârdan No. 7** —

Asortat cu tot felul de unelte aratorii, mașini agricole, pentru viticultură și industriale din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Se garantează pentru soliditate și buna funcțiune.

Se fac prețurile cele mai avantajoase.

Se acordă condițiuni de plată favorabile.

Cereți catalogul gratis și franco.

10-6